Ազգ

Azg armenian daily

22 ՅՈՒԼԻՍ 1995 ՇԱԲԱԹ # 139 (893)

Կրկին դայքյուն Բագրատաշենի սահմանամերձ շուկայում

2 զոհ, 20 վիրավոր

Հուլիսի 21-ին ժամը 13:00 Նոյեմբերյանի շրջանի Բագրատաշեն ավանի սահմանամերձ շուկայում տեղի է ունեցել պայթյուն, որի հետեւանքով զոհվել է 2 եւ վիրավորվել ավելի քան 20 մարդ: Անհայտ դեռևի վայր ժամանած օպերատիվ քննչական խմբի եզրակացության համաձայն, պայթյունը կազմակերպված դիվերսիայի արդյունք է, որն իրականացվել է ժամացույցի մեխանիզմով աշխատող հակատանկային ականի միջոցով: ՀՀ կառավարության մամուլի ծառայությունից մեզ տեղեկացրին, որ դեպքի առթիվ նախաձեռնած նրատակով ստեղծվել է կառավարական հանձնաժողով ՀՀ ԱԱՊՎ պետի տեղակալի գլխավորությամբ:

Հիշեցնենք, որ նախորդ պայթյունը տեղի ունեցավ 1994-ի սեպտեմբերի 4-ին, որի հետեւանքով զոհվեց 13 եւ վիրավորվեց 46 մարդ:

ՍԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ

Պետդումայի պատգամավորները բողոք են ուղղել Դեմիրելին

21 ՅՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանի Պետդումայի մի խումբ պատգամավորներ դիմում են հղել Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելին: Դիմումում նախագահի ուշադրությանն են ներկայացվում Թուրքիայում տեղի ունեցող մարդու իրավունքների կոպիտ խախտումները: Այսպես, մարդու իրավունքների ընկերության տվյալներով, Թուրքիայում 1995 թ-ի սկզբից մինչ հուլիս ձերբակալվել է 1176 մարդ, բանտերում սպանվել 53 մարդ, անհետ կորել է 73 մարդ, Թուրքիայի բանակի ռազմական գործողությունների հետեւանքով՝ 63 մարդ: Թուրքական Մեջլիսի ֆրակցիան ծագում ունեցող մի շարք պատգամավորներ ընդհանուր գումարով դատապարտվել են 50 տարվա ազատազրկման: Ռուսաստանյան աղբյուրների հաղորդումների համաձայն, պատգամավորները Դեմիրելին հիշեցրել են այն փրդով մունքի մասին, որն առաջացրեց Հյուսիսային Քրդստանում Թուրքիայի ռազմական օպերացիան: Վերջում պատգամավորները Թուրքիայի նախագահի ուշադրությանը ներկայացրին, որ 1995 թ-ի հուլիսի 21-ին Ռուսաստանի Պետդուման 218 ձայնով (Պետդումայի կազմը 450 հոգի է) քվեարկեց Հյուսիսային Քրդստանում հակամարտության խաղաղ կարգավորման հարցը օրակարգի մեջ մտցնելու օգտին:

Հուլիսի 23-ին Վարդավառ է

Վարդավառի՝ Հիսուսի Այլակերպության կամ Պայծառակերպության տոնը, որ Հայ Առաքելական եկեղեցին տոնում է Զատկից 98 օր հետո, այս տարի կնշվի հուլիսի 23-ին: Տոնի Վարդավառ անունը հայ ժողովուրդը պահպանել է հնագույն հեթանոսական ժամանակներից, երբ Վարդավառի օրը զարդարվում էին վարդերով, աղավնի էին թռցնում եւ ջուր սրսկում: Վարդավառը փոխելով Քրիստոսի Պայծառակերպության տոնի, Հայ եկեղեցում շարունակում են գործածել Վարդավառից մնացած սովորույթները: ԵՏ

ԼՂՀ պատվիրակությունը մեկնեց Ավստրիա

Այսօր, հուլիսի 22-ին ԼՂՀ պատվիրակությունը մեկնեց Ավստրիա, որտեղ Վիեննայի մերձակայքում գտնվող Բադեն քաղաքում տեղի կունենա Ղարաբաղյան ճգնաժամի կարգավորման ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի հերթական նիստը, հակամարտող բոլոր կողմերի մասնակցությամբ: Ինչպես տեղեկացրին ԼՂՀ արտգործնախարարությունից, հանդիպմանը կշարունակվեն սկզբունքային հարցերում կողմերի դիրքորոշումների եւ բանակցային գործընթացի հետագա առաջացման քննարկումները:

ԼՂՀ պատվիրակությունը, որի կազմում է նաեւ նախարարության փորձագետ Յուրի Բարսեղովը, կղեկավարի արտգործնախարար Արկադի Ղուկասյանը:

«ԱՀՔԻԱՐ ԱՂԱՍԻԱՆՅԱՆ»

Թուրքական թերթի «տվյալներով», Ղարաբաղը կհանձնվի Ադրբեջանին

Թուրքական «Ենի սաֆաք» թերթը հուլիսի 21-ին գրել է, որ «լուս արժանահավատ աղբյուրների, Թուրքիայի, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ ընդունվել է սկզբունքային եւ գաղտնի մի որոշում, որով վերջ կտրվի հայ-ադրբեջանական պատերազմին»: Պետական մի պաշտոնյա, որի անունը գաղտնի է պահվում եւ «որը մոտ մեկուկես տարի է, ինչ գաղտնի բանակցություններ է վարում», հայտարարել է, որ այդ որոշումն ընդունվել է երեք երկրների բարձր մակարդակի ղեկավարների կողմից: Ստամբուլի «Մարմարա» վկայակոչելով թուրքական «Ենի սաֆաք» թերթը հայտարարում է, որ «Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, ընդունելով, որ քաղաքական կունենա այդ համաձայնությունն իր ժողովրդին ընդունելի դարձնելու համար, պահանջեց, որ թուրքական կողմը քաղաքականության նշան ցուցաբերի»: Այդ ժամանակ Էրզրումի նահանգապետ Գյուրբուզ Չաքմաքը Հայաստան այցելեց եւ հարգանքի տուրք մատուցեց եղեռնի զոհերի հուշարձանին մոտ» գրում է «Ենի սաֆաքը»: «Մեծ գաղտնապահությամբ մշակված ծրագրի համաձայն, Ղարաբաղը Ադրբեջանի կազմում ինքնավարության կարգավիճակ պետք է ստանա, եւ Հայաստանն էլ Ղարաբաղի կարգավիճակը երաշխավորող երկրի իրավունք կունենա»: «Երեք երկրների մասնագետների առաջարկներով սահմանային փոփոխություններ կկատարվեն Հայաստան-Ադրբեջան եւ Հայաստան-Նախիջեւանի սահմանների վրա: Թուրքիան ոչ մեկի մյուսին տարածքային զիջումներ չի անելու»: Թերթը հայտարարում է նաեւ, որ Ադրբեջան-Թուրքիա նախկինում խոստացված Հայաստանի տարածքով պետք է անցնի եւ Հայաստանն իր բաժինը կստանա իր տարածքով անցնող նավթի դիմաց: Շարունակելով «գաղտնի տվյալների բացահայտումը», «Ենի սաֆաքը» նշում է, որ պետք է փակվի Թուրքիա-Իրան սահմանը եւ բացվի Հայաստան-Թուրքիա սահմանը: Միջին Ասիայի եւ Թուրքիայի միջեւ առեւտրական ճանապարհը Հայաստանի տարածքով պետք է անցնի եւ մեծ շահույթ ապահովի Հայաստանին: Ըստ «Ենի սաֆաքի» ունեցած տեղեկությունների, համաձայնությունը առաջիկա ամիսներից սկսած աստիճանաբար պետք է կիրառության մեջ մտնի: Ղարաբաղում պետք է վերանան հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ ռազմական, կողմերը պետք է զինաթափ արվեն, գաղթականները իրենց տները վերադառնան: Այնտեղ իշխանության գլուխ պետք է գա մի անկախ կառավարություն, որում ադրբեջանցիները ու հայերը նույնահավասար ներկայացուցիչներ պետք է ունենան: «Այս գաղտնի համաձայնությամբ, Հայաստանը թուրքական աշխարհի եւ Եվրոպայի ու Ասիայի միջեւ պետք է դառնա ռազմավարական կարեւորություն ունեցող բանալի երկիր: Բացի դրանից, Հայաստանը պետք է կարողանա Թուրքիայի կողքին անդամակցել Եվրոպական միությանը», եզրափակում է իր հոդվածը «Ենի սաֆաք»-ը:

ԱՐՄԵՆ ԱՐԲԻԱՆՅԱՆ
ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ

ՄԵԿՆԱԲԱՆԵՐ

Օտարերկրյա վարձկանները կկանգնեն ԼՂՀ զինվորական դատարանի առաջ

Ղարաբաղը դիմեց Թուրքիայի եւ Աֆղանստանի դեսպանություններին

«ԱՀՔԻԱՐ ԱՂԱՍԻԱՆՅԱՆ»
Ստեփանակերտում
«Հայաստանի Հանրապետություն»
թերթի սեփ. թղթակից

Լեռնային Ղարաբաղին պարտադրված ավելի քան յոթնամյա պատերազմը պարզապես անդրադարձավ ոչ միայն հազարավոր հայերի ու ադրբեջանցիների ճակատագրի վրա: Ճգնաժամի միջազգայնացմանն ուղղված պաշտոնական Բաքվի ակտիվ քաղաքականությունը նպաստեց հակամարտության աշխարհագրության ընդլայնմանը, ինչը իր հերթին հանգեցրեց ղարաբաղյան պատերազմում այնպիսի մի տխուր երեւույթի արմատավորմանը, ինչպիսին է վարձկանությունը: Գաղտնիք չէ, որ ցանկացած պատերազմում վարձկանների որպես կանոն օգտագործում է պարտվող կողմը: Տեղական անհաջողությունը ռազմաճակատում ու կենդանի ուժի զգալի կորուստները ադրբեջանական իշխանություններին ստիպեցին սկսել զինված ուժերը համալրել օտարերկրացիներով, որոնք Բաքվի ռազմագերիների կարծիքով, պետք է վճռական բեկում մտցնեին ճակատում հօգուտ ադրբեջանական զորքերի: Պատերազմի գրեթե առաջին օրերից ղարաբաղցի շինականներից հատընտրովի կազմավորված աշխարհազորի դեմ կռվում էին եւ ԽՍՀՄ բանակի ստորաբաժանումները, եւ ՆԳՆ ու ՊԱԿ-ի հատուկ նշանակության ջոկատները, եւ բազում հրահանգիչները, եւ Ուկրաինայի եւ Ռուսաստանի բազմաթիվ օդաչուները: Հավանական է, որ նրանք խոշորական գումարներ էին ստանում մինչեւ 5 հազար ԱՄՆ դոլար, մարտական գործողություններին մասնակցելու համար: Ուշագրավ է նաեւ այն հանգամանքը, որ ղարաբաղյան հրամանատարությունը երբեք չի դիմել վարձկանների օգնությանը:

Ինչպես բացատրեցին ԼՂՀ ռազմական փորձագետները, վնասը վարձկաններից ավելի մեծ է, քան օգուտը: Նրանց խոսքերով, ադրբեջանական բանակի դառը փորձը վկայում է, որ վարձկաններն առաջինն են լքում դիրքերը, աչքի են ընկնում մարտական վատ կազմակերպվածությամբ եւ բարոյահոգեբանական պատրաստվածության ցածր մակարդակով: Այնուամենայնիվ, ինչպես տեղեկացրին փորձագետները, բազում օտարերկրյա վարձկաններ ծառայում են Ադրբեջանում նաեւ այսօր: Նույն աղբյուրի վկայությամբ միայն աֆղան մոջահեդների թիվը ադրբեջանական բանակում ներկայումս հասնում է 2 հազարի: Պատերազմի ընթացքում ղարաբաղյան զինվորներին հաջողվել է գերի վերցնել Ադրբեջանի զինված ուժերում ծառայած արտասահմանյան մի խումբ զոհայինների, որոնք, հանրապետության դատախազությունից ստացված տեղեկատվության համաձայն, Ղարաբաղի ժողովրդի դեմ գործած հանցագործությունների համար մոտ օրերս կկանգնեն ԼՂՀ զինվորական դատարանի առաջ:

Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 63 հոդվածի համաձայն, վարձկանությունը, այսինքն հակամարտությանը մասնակից կողմի քաղաքացի չհանդիսացող անձի մասնակցությունը ԼՂՀ դեմ ռազմական գործողություններին նյութական բարիքների ստացման նպատակով կամ այլ շահադիտեներով, ինչպես նաեւ վարձկանների հավաքագրումը, ուսուցանումը, ֆինանսավորումը կամ այլ ձեւի խրախուսումը պատժվում է 8–15 տարի ժամկետով ազատազրկմամբ կամ մահվան դատապարտմամբ:

Տես # էջ 2

ՏԱՐԱԾՔ

Իսրայելն պատ է արձակելու 1000 պաղեստինցի

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 21 ՅՈՒԼԻՍ, WSJ: Կահիրեից վերադարձին, որտեղ նախագահ Հոսնի Մուբարաքի ներկայությամբ բանակցություններ էր վարել Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության ղեկավար Յասեր Արաֆաթի հետ, Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսը շատ կարճ ասուլիս շնորհեց լրագրողներին եւ առանց մանրամասները բացելու ասաց, որ մի շարք զգայուն հարցերի շուրջ վստահ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել: Այդ «զգայուն» հարցերից նա առանձնացրեց ջրային ռեսուրսների խնդիրը եւ ճանապարհների հարցը: Որպես միակ մանրամասնություն նա հայտարարեց, որ երբ առաջիկա երեքշաբթի ստորագրվի պաղեստինյան ինքնավարության տարածման պայմանագիրը, ապա իր կառավարությունը խոստանում է ազատ արձակել 1000 պաղեստինցի բանտարկյալների:

Սուդանայի կառավարությունը կընկնի, եթե...

ՏՈԿԻՈ, 21 ՅՈՒԼԻՍ, WSJ: Կիրակի օրը Ճապոնիայում տեղի են ունենալու խորհրդարանի վերին պալատի ընտրությունները: Եթե վարչապետ Սուրայամայի սոցիալիստական կուսակցությունը հանդարտ տեղեր չգրավի, ապա կառավարությունը ստիպված կլինի հրաժարական տալու:

Վերջին ճիգերը բոսնիական պայքյունը սահմանափակելու համար

Մինչ Լոնդոնում շարունակվում է Բոսնիայի հակամարտությունը խաղաղ ճանապարհով լուծելու համար հրավիրված միջազգային խորհրդաժողովը, իրադրությունը տարածաշրջանում մնում է շիկացած: Մի շարք քաղաքական գործիչներ հակված են այն մտքին, որ դեռեւս լիովին օգտագործված չեն բոլոր քաղաքական լծակները հարցը խաղաղ ճանապարհով լուծելու համար: Այս մասին իրենց ելույթներում նշեցին ռուսական պատվիրակությունից Անդրեյ Կոզիրեւը եւ Պավել Գրաչովը, անգլիական կողմից՝ Կառլ Բիլդը: Խորհրդաժողովի մյուս մասնակիցները պահանջեցին կտրուկ ռազմական միջոցներ ձեռնարկել սերբերի առաջխաղացումը կանխելու համար: Բոսնիայում ստեղծված կացությունը քննարկվում է միջազգային եւ միջպետական տարբեր ատյաններում: Միանշանակ չէ նրանց մոտեցումը հակամարտության կարգավորմանը: Հարցի քաղաքական լուծման կողմ են արտահայտվել Եվրախորհրդարանի նախագահ Կլաուս Հենշը, Գերմանիայի արտաքին գործերի նախարար Կլաուս Քինկելը: Ստեղծված կացությունը էլ ավելի կտրուկ են տրամադրված Պարսից ծոցի արաբական պետությունները, որոնք ԱՄՆ-ից պահանջեցին չեղյալ հայտարարել մահմեդականներին զենք մատակարարելու [illegible] արգելքը: Իսպանիայի եւ Չեխիայի իշխանությունները շարունակում են մարդասիրական օգնություն ցույց տալ հակամարտության գոտում գտնվող խաղաղ բնակչությանը: Ինչպես հաստի դարձավ, նախորդ օրը աշխարհի զանգվածային լրատվության միջոցների հայտարարած Ժեպա քաղաքի գրավումը սերբական ուժերի կողմից վարդաժամ է: Ներկայումս քաղաքի հանձնման շուրջ բանակցություններ են ընթանում սերբական եւ մահմեդական կողմերի միջեւ:

Մահմեդականները դուրս են գալիս Սրեբրենիցայից

Վ. Բ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ՀՌԱԿ

Խորհրդակցություն Գյումրիում

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանն ու վարչության անդամ Սամվել Տոնոյանը հուլիսի 19-ին այցելեցին Գյումրի, որտեղ հանդիպում ունեցան տեղի ակումբների վարչականների հետ: Հանդիպմանը մասնակցեցին Գյումրիի ՀՌԱԿ քաղաքային վարչության անդամները, կուսակցության Գյումրիի «Վ. Թեքեյան», «Արշալույս», «Մխո Շահեն», «Փանոս Թերլեմեզյան», «Զարթոնք Շիրակ», «Շիրակացի» եւ «Անի» ակումբների ներկայացուցիչները: Ժողովի ընթացքում քննարկվեցին ՀՀ Ազգային ժողովի ընտրությունների անցկացման ընթացքը Գյումրիում, վերլուծվեցին արդյունքները, նախընտրական արշավի կազմակերպման թույլ եւ ուժեղ կողմերը, ընտրական տեղամասերում տիրող իրավիճակը, ինչպես նաեւ որոշումներ տրվեցին ՀՌԱԿ Գյումրիի քաղաքային վարչության գործունեությանը կուսակցության աշխատանքի կատարելագործման ուղղությամբ:

ԿԸՀ-ն չեկավ դատի

Երեկ Գերագույն դատարանի առաջին ատյանում, դատավոր Վարուժան Աբելյանի գլխավորությամբ պետք է լսվեր Վարդան Պետրոսյանի ներկայացրած բողոք-գանգատը, ըստ որի գանգատարկվում էր Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումը թիվ 13 ընտրատարածքում Արա Սահակյանին պատգամավոր գրանցելու կապակցությամբ: Սակայն, քանի որ ժամը 10-ից մինչեւ 11.40 ԿԸՀ-ից ոչ մի ներկայացուցիչ համապատասխան փաստաթղթերով չներկայացավ, դատավոր Աբելյանը գործի քննությունը հետաձգեց մինչեւ 1995 թ. հուլիսի 25-ի ժամը 10-ը, եւ արձանագրեց դատական կոլեգիայի որոշումը, միջոցներ ձեռնարկել ԿԸՀ-ի ներկայացուցիչների մասնակցությունը ապահովելու համար:

Իր գանգատարկման մեջ Վարդան Պետրոսյանը նշել է, թե թիվ 13 ընտրատարածքային հանձնաժողովը գտնվում էր փախուստի մեջ եւ չի հաջողվել մանրամասն թվային տվյալներ ստանալ, որը հնարավորություն կտար ավելի հիմնավորված գանգատարկել ԿԸՀ-ի հապճեպ ընդունած որոշումը: Կից ներկայացվել է նաեւ 13-րդ ընտրատարածքի հանձնաժողովի անդամների, վստահված անձանց եւ միջազգային դիտորդների արձանագրած Ընտրությունների մասին օրենքի խախտումները:

«Խնդրում ենք Ձեզ, ԱԺ պատգամավորների ընտրությունների մասին օրենքի 37-րդ հոդվածի համաձայն, անվավեր ճանաչել ընտրությունները թիվ 13 ընտրատարածքի 84, 88, 89 տեղամասերում: Անհրաժեշտության դեպքում պատրաստ ենք ներկայացնել լրացուցիչ նյութեր», նշված է բողոք-գանգատի մեջ:

Վարդան Պետրոսյանը պատահական չհամարեց ԿԸՀ-ի ներկայացուցչի բացակայությունը, քանի որ, ըստ նրա, անհրաժեշտ փաստաթղթերը գտնվում են խայտառակ վիճակում, եւ դեռեւս ժամանակ է պետք, որ սրբագրեն:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Օտարերկրյա վարձկանները կկանգնեն ԼՂՀ զինվորական դատարանի առաջ

Սկիզբը էջ 1

Ներկայումս Ստեփանակերտի մեկուսարանում պահվում են մի խումբ օտարերկրյա վարձկաններ, այդ թվում թուրք հրահանգիչ եւ աֆղան մոջահեդ: Չնայած մուտքը վարձկանների մոտ խստացված է, ԼՂՀ գլխավոր դատախազ Մավրիկ Ղուկասյանը եւ ԱԱՊԿ պետ Ալեքսանդր Աղամալյանը սիրալիրեն թույլատրեցին հանդիպել ու զրուցել վարձկանների հետ, ինչի համար տողերիս հեղինակը շնորհակալություն է հայտնում ԼՂՀ իրավապահ մարմինների հիշյալ ղեկավարներին:

Թուրք հրահանգիչ Աթիլլա Յումախը ծնվել է 1959 թ-ին Կայսերի քաղաքի մերձակայքում գտնվող Բոյուկ-Բոռունգուզ գյուղում: Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարության կողմից նրան տրված փաստաթղթերից իմացանք, որ Աթիլլա Յումախը ծառայում էր ադրբեջանական բանակի թիվ 706 զորամասի 2-րդ հրաձգային գումարտակում, որտեղ զորքի հրամանատար, որն ակտիվորեն մասնակցել էր Ղարաբաղի շրջանում տեղի ունեցած մարտերին: Աթիլլա Յումախը հույս հայտնեց, որ թուրքական կառավարությունը կօգնի իրեն վերադառնալ Կայսերի հարազատների մոտ:

Օրերս ԼՂՀ արտգործնախարարությունը տեղեկացրեց այդ մասին Ռուսաստանում Թուրքիայի դեսպանությանը, սակայն արդեն 2 շաբաթ է Թուրքիայից պատասխան չկա: Միաժամանակ, անցյալ շաբաթ Կարմիր խաչի ներկայացուցիչները Թուրքիայից Ստեփանակերտ են հասցրել Անկարայում ապրող Յումախի աներ Ահմեդ Սավրանի նամակը: Թե ինչպես կարձագանքեն թուրքական իշխանությունները, առայժմ դժվար է ասել: Համենայնդեպս, չի բացառվում, որ թուրք վարձկանի ճակատագրում ողբերգական ոչինչ տեղի չի ունենա, եթե պաշտոնական Անկարան դիմի ԼՂՀ-ին նրան ներում շնորհելու միջնորդությամբ:

Աֆղան մոջահեդ Բախտիար Հորթալին ազգությամբ փուշտուն է, ծնվել է 1974 թ-ին Աֆղանստանի Պարմիխազիրաբարղի շրջանի Մենզրահար գյուղում: Նա տեղեկացրեց, որ մոջահեդների հավաքագրմամբ զբաղվում է ադրբեջանական բանակում ծառայող ազգությամբ աֆղանցի գեներալ Վայլդոլլահը: Վարձկանի խոսքերով, մոջահեդները Ադրբեջան են թափանցում հիմնականում Իրանի տարածքով, որտեղ, ի դեպ, գտնվում էին նաեւ նրանց ռազմական կենտրոններն ու հենակետերը:

Ստեփանակերտի մեկուսարանում են պահվում նաեւ Ռուսաստանի Տյումենի մարզի բնակիչ Գենադի Կուստերը, Ռուսաստանի Վլադիվոստոկ քաղաքի բնակիչ, ազգությամբ ուկրաինացի Օլեգ Պիլիպենկոն, Կրասնոդարի երկրամասի բնակիչ Սերգեյ Շատոխինը:

Բոլոր բանտարկյալ վարձկանները, ինչպես արդեն նշվեց, կկանգնեն զինվորական դատարանի առաջ:

Ամփոփելով վարձկանության թեման նշենք, որ վերջերս ուկրաինական լրատվության միջոցները տարածել են մի հաղորդագրություն, ըստ որի ադրբեջանական բանակում ծառայած եւ ԼՂՀ օդային տարածքում խփված Յուրի Բելիչենկոն, ԼՂՀ զինվորական դատարանի կողմից երկարատեւ ժամկետով ազատազրկման դատապարտված լինելով, իբր ազատ է արձակվել եւ ներկայումս գտնվում է Ադրբեջանում:

Ինչպես տեղեկացրին ԼՂՀ զինվորական դատարանից, այդ լրատվությունը չի համապատասխանում իրականությանը: Յուրի Բելիչենկոն շարունակում է կրել իր պատիժը ԼՂՀ տարածքում գտնվող կալանավայրում:

Հ. Գ. - Տողերիս հեղինակն ափսոսանք է հայտնում, որ Ղարաբաղի համար հույժ կարեւոր այս նյութը «Հայաստանի Հանրապետության» ներկայացուցիչների հետ երկար բանակցություններից հետո, ժամանակին այդպես էլ տեղ չգտավ այդ օրաթերթում այն պատճառով, որ «խմբագրությունը ժամը 14:00-ից փակվում է եւ մեկնում Սեւան հանգստանալու»: Տողերիս հեղինակը հաճելի ժամանց է մաղթում իր գործընկերներին, միաժամանակ հիշեցնելով, որ Ղարաբաղում արդեն 8-րդ տարին է, չեն հանգստանում, գտնելով, որ հայրենիքի համար մեկ կաթիլ օգուտը ավելի կարեւոր է, քան նույնիսկ լճացած հանգիստը:

Տողերիս հեղինակը զգուշացնում է «ՀՀ» օրաթերթի ղեկավարությանը, որ Ղարաբաղի համար օգտակար նյութերի եւ Ղարաբաղի նկատմամբ առհասարակ վերաբերմունքը չփոխելու դեպքում, ինքը խորին ափսոսանքով ստիպված կլինի վերանայել իր մասնակցությունը այդ թերթի ձեւավորմանը, ու վերադառնալ արցախահայությանը հարգող եւ ԼՂՀ հիմնախնդրում յուրաքանչյուր փոփոխությանը անմիջապես արձագանքող «Ազգ» օրաթերթը:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Արման Կիրակոսյանը նաեւ Սլովենիայի դեսպան

Հունաստանում եւ Կիպրոսում Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Արման Կիրակոսյանը հուլիսի 19-ին Լյուբլյանայում, հանդիսավոր պայմաններում իր հավատարմագիրն է հանձնել Սլովենիայի Հանրապետության նախագահ Միլան Կուչանին: Այդ մասին Արմենպրեսին տեղեկացրին ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից, նշելով, որ նույն օրը նա հանդիպումներ է ունեցել Սլովենիայի Հանրապետության արտաքին գործերի պետքարտուղար Թոմաշ Վեսրիխի, Սլովենիայի խորհրդարանի փոխնախագահ Լեվ Քրեֆտի, արտաքին տնտեսական հարաբերությունների պետքարտուղար Վոյկա Ռավբարի, արտգործնախարարության եվրոպայի եւ Հյուսիսային Ամերիկայի վարչության պետ Իգոր Քերսբայնի հետ: Հանդիպումների ընթացքում քննարկվել են երկկողմ հարաբերություններին, ինչպես նաեւ քաղաքական, տնտեսական, մշակութային համագործակցությանը, Լեռնային Ղարաբաղի եւ նախկին Հարավսլավիայի հիմնահարցերին ու նրանց խաղաղ կարգավորմանը վերաբերող հարցեր:

Արմենպրես

541 հազար ֆրանկ «Հայաստան» հիմնադրամին

Հուլիսի 20-ին Մարսելում ստորագրվել է մի պայմանագիր Ֆրանսիայի հարավային շրջանի (PASA) եւ Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի միջեւ, որի համաձայն՝ շրջանը 541 հազար ֆրանկ է հատկացնում Երեւանի Ֆիզիկայի եւ մաթեմատիկայի գիշերօթիկ դպրոցի վերանորոգման համար: Պայմանագիրն ստորագրել են հարավային շրջանի նախագահ եւ Մարսելի նոր քաղաքապետ Ժան Քլոդ Կոտեն եւ Ֆրանսիայի հայկական հիմնադրամի նախագահ Պետրոս Թերզյանը: Նույն օրը երեկոյան PASA-ի պատվիրակությունը եկավ Հայաստան, նպատակ ունենալով այցելել գիշերօթիկ դպրոց, ինչպես նաեւ ծանոթանալ հիմնադրամի այլ ծրագրերին:

Դատավարություն նոր Սահմանադրության օրոք

Դժվար է գուշակել, թե նոր Սահմանադրության ընդունումից հետո ինչպիսի գործելակերպի հետեւորդ կդառնա դատական իշխանությունը: Որքանո՞վ կլինի ինքնուրույն եւ անաչառ: Վարկածներ կառուցելու փոխարեն գուցե հարկ է հետեւել «մինչսահմանադրական» ծագում ունեցող որեւէ գործի ընթացքին եւ նման դիտարկումներից ելնելով միայն հանգել համապատասխան եզրակացությունների: «Իշխանությունների տարանջատման» գաղափարի գործնական արժեքի գնահատումը մենք որոշեցինք սկսել մի քաղաքացիական գործից, որի ողջ ընթացքը բնութագրվում է բազմաթիվ օրինախախտումներով:

1965-ին Սիրիայի Հանրապետության քաղաքացի Հրաչ Նշանի Խնկիկյանը ամուսնանում է Երեւանի Մաշտոցի (նախկինում Լենինի) պող. 60 շենք, թիվ 53 երեք սենյականոց բնակարանի մշտական բնակչուհի Լաուրա Տիգրանի Մելքոնյանի հետ: 1990-ին պարոն Խնկիկյանի աները՝ Տիգրան Մելքոնյանը, օգտվելով ամուսինների բացակայությունից (նրանք գտնվում էին Սիրիայում) սեփականաշնորհում է բնակարանը: Նա ներկայացնում է համաձայնության մասին կեղծ փաստաթղթեր, իբրեւ թե ստորագրված տիկին եւ պարոն Խնկիկյանների գրչով: Բնակարանի սեփականաշնորհված լինելու մասին ամուսինները տեղեկանում են միայն 1995-ի աշնանը, երբ Տիգրան Մելքոնյանը որոշում է այն նվիրել իր մյուս դստերը՝ Նարինե Մելքոնյանին: Այնուհետեւ Կասյանի փողոցի իր բնակարանից Լաուրա Մելքոնյանի բնակարան է տեղափոխվում նաեւ նրա ավագ քույրը՝ Մարիետա Մելքոնյանը, իր չափահաս աղջկա հետ: Ծայր առած անօրինականությունների հետեւանքով բնակարանում առաջանում է բավականին ծանր բարոյական եւ հոգեկան իրավիճակ: Նպատակը մեկն է՝ բնակարանի իրական տերերին ամեն գնով ստիպել, որպեսզի լքեն հարազատ օջախը: Ստեղծված պայմաններում 1995-ի հունվարին Լաուրա Մելքոնյանը դիմում է ներկայացնում դատախազություն, խնդրելով մանրամասն ուսումնասիրել բնակարանի սեփականաշնորհման հետ կապված անօրինականությունները:

Մարտի 17-ին Մյասնիկյանի շրջանային ժողդատարանը կայացրեց իր վճիռը: Հայցն ընդդեմ Մյասնիկյանի շրջխորհրդի գործկոմի, Տիգրան Մելքոնյանի, Նարինե Հակոբյանի եւ Երեւանի թիվ 1 նոտարական գրասենյակի, մերժվեց՝ «վաղեմության ժամկետը բաց թողած լինելու» պատճառաբանությամբ: Դատավոր Մարաս Կասպարյանի համաձայն, «այդ ամենին տեղյակ են եղել եւ հայցվորը, եւ նրա ամուսինը, որը մինչեւ սեփականաշնորհման ավարտը դեռեւս գտնվում էր Երեւանում եւ գիտեր գործերի ողջ ընթացքի մասին»: Այսպիսով՝ դատարանը ոչ փաստարկված ձեւով շրջանցեց քննության առանցքը կազմող ստորագրությունների իսկության խնդիրը, հաշվի չնստելով իրականության հետ: Մարտի 27-ին Մյասնիկյանի շրջանային ժողդատարանի վճռի դեմ դատախազությունը հանդես է գալիս վճռաբեկ բողոքով:

Գերագույն դատարանում Տիգրան Մելքոնյանն արդեն ստիպված եղավ ընդունել իր կողմից կեղծ փաստաթղթերի օգտագործման փաստը, առավել եւս, որ պարոն Խնկիկյանը ՕՎԻՐ-ից ներկայացրել էր իր Հայաստանում չգտնվելու գրավոր ապացույցը: Այնուամենայնիվ, Գերագույն դատարանը Մյասնիկյանի շրջ. ժող. դատարանի վճիռը թողնում է անփոփոխ:

1995-ի հուլիսի 7-ին ՀՀ Գերագույն դատարան է ուղարկվում մասնավոր գանգատ. հայցվորը արդեն Մյասնիկյանի շրջխորհրդի գործկոմն էր: Գանգատում գրված է, որ Մյասնիկյանի ժողդատարանը «կարող էր եւ պարտավոր էր նախկին սեփականատիրոջ խախտված իրավունքների պաշտպանության նկատառումով գործկոմին պատասխանողի վիճակից ճանաչել հարակից հայցվոր կամ պատշաճ հայցվոր, որը չի արվել՝ խախտելով ՀՀ քաղ. դատ. օրենսգրքի 36-րդ հոդվածը»: Այնուհետեւ «հաշվի առնելով վերոգրյալը, խնդրվում է վերացնել հայցադիմումը վարույթ ընդունելու մասին Մյասնիկյանի շրջանի ժողդատարանի 28.06.1995 թ. անօրինական որոշումը եւ հանձնարարել գործը ըստ էության քննելու համար ընդունել վարույթ»:

Նույն ժամանակ մասնավոր գանգատով ՀՀ Գերագույն դատարան է դիմում Լաուրա Մելքոնյանը: Մյասնիկյանի ժողդատարանի անօրինական գործելակերպի մասին վկայող փաստերը դառնում են ավելի քան ակնհայտ: Այդ իսկ պատճառով ինչ-ինչ ծրագրվածությամբ ԳԴ-ից անհետանում են երկու մասնավոր գանգատները: Այսօր արդեն կատարվածի մասին տեղեկացված են Մյասնիկյանի շրջանի գործկոմի նախագահ պարոն Հակոբյանը, Մյասնիկյանի շրջանի դատախազությունը եւ... պաշտպանության նախարարությունը: Թե ինչպիսի հնչեղություն կստանան այդ արարքը եւ դրան նախորդող ամոթալի գործողությունները նոր Սահմանադրության պայմաններում, ցույց կտա ամենամոտ ապագան:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է [illegible]
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ տառաձեւերը ՊԱՎԵԼ ՂԱԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային սարուածքը «Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ազատամարտիկների գերեզմանները առանց շիրմաքարերի

Օրերս լրացավ տարին այն օրից, երբ 3 անչափահաս երեխաների հայր, կամավոր կռվի մեկնած ազատամարտիկ Էդիկ Սիմոնյանը զոհվեց Քելբաջարում: Մի տարի է անցել, սակայն հողաթումբը նույն ձեւով մնացել է, սգավոր կինը ի վիճակի չի եղել անգամ ցանկապատել:

«Վերջին 5 տարիներին ամուսնուս ծնողները անկողնային հիվանդ էին, մայրս կուրացել էր, պատմում է զոհվածի կինը Կարինե Շահնազարյանը, բուժման ծախսերի հետ կապված պարտքերի եւ դրանց տոկոսների մեջ խրվեցինք: Ամուսնուս ծնողները մահացան, իսկ իր զոհվելուց հետո ստիպված վաճառեցի Նորքի զանգվածի մեր բնակարանը, պարտքերը փակեցի եւ երեխաներիս հետ ապաստան գտա Արմավիրի հայրական օջախում: Ցավալի է, բայց փաստ, որ ոչ ոք առայժմ ինձ չի օգնել»:

Ազատամարտիկ Էդիկ Սիմոնյանի տարելիցի արարողությանը մասնակցեցին Հայաստանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միության (ՀԶԱԸՄ) Արտաշատի եւ Չարենցավանի մասնաճյուղերի ներկայացուցիչները եւ միության նախագահության անդամները Մարսել Վարդանյանի գլխավորությամբ:

«Արտաշատի շրջանում օգնության խիստ կարիք ունեցող զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներ շատ կան, ասում է ՀԶԱԸՄ Արտաշատի մասնաճյուղի նախագահ Սեդա Արոյանը, մեր շրջանի զոհված 85 ազատամարտիկներից շատերի գերեզմանները դեռեւս շիրմաքարեր չունեն»: Արտաշատի շրջգործկոմի փոխնախագահ Ա. Բոսյանը նշեց, որ կառավարությունը գումար է հատկացրել զոհվածների գերեզմանաքարերը ձեռք բերելու եւ տեղադրելու համար, եւ հույս հայտնեց, որ մինչեւ տարվա վերջը հնարավոր է հասցնեն բարեկարգեն բոլոր քար չունեցող գերեզմանները, այդ թվում Էդիկ Սիմոնյանինը:

Շրջանի ԱԺ նորընտիր պատգամավոր Հովիկ Աբրահամյանը հավաստիացրեց, որ իր հիմնական խնդիրներից է լինելու լուծել զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների հիմնահարցերը:

Այդ գործում անգնահատելի է նաեւ նորաստեղծ ՀԶԱԸՄ-ի դերը:

«Ես կուզեի ողջունել Վարդան Վարդանյանին, որի անունով կոչվում է Հասխի դպրոցը, ասաց միության նախագահ Մ. Վարդանյանը, սակայն այժմ ծնվել է միության որդին, որի անունը պետք է լինի «Պայքար», պայքար ամեն մի զոհվածի ընտանիքի շահերի բազմակողմանի պաշտպանության»:

ԷԼՍԱ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ազգային

ՍԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ընտրությունները քաղաքական կյանքի կիզակետն են

Եւ այսպես, Ազգային ժողովի ընտրությունները, փոքր բացառություններով, ավարտվել են: Մնացել է երկու տասնյակից ավելի ընտրատարածք, որտեղ հուլիսի 29-ին նշանակված են ընտրություններ մեծամասնական համակարգով:

Հետեւում են մնացել ընտրությունների, նախընտրական պայքարի լարված օրերը: Ժողովրդին շատ բան խոստացան, միմյանց բավականաչափ անպատվեցին պատգամավորության թեկնածուները: Արիստոտելը կբացականչեր. «Օh, բարեկամներս, այլեւս ոչ մի ընկեր չկա»: Հիմա արդեն պարզ է, որ Ազգային ժողովի կազմի 2/3-րդն ընտրված է, եւ հուլիսի 27-ին նշանակված խորհրդարանի առաջին նիստը կկայանա: Նոր խորհրդարանը 70 տոկոսով կազմված է ժողովրդին ծանոթ քաղաքական գործիչներից, բայց կարծում ենք, որ այս խորհրդարանը կտարբերվի նախորդից:

Չնայած, որ պատգամավորների հիմնական մասն արդեն հայտնի է, մեր աչքի առջեւ տեղի է ունենում նաեւ քաղաքական ուժերի նոր տեղաբաշխում խորհրդարանից դուրս: Այս պարագան վկայում է շատ բան: Ուժերի քաղաքական դասավորության նոր (ցանկալի) սխեման ուրվագծել էր հենց մեր պետության ղեկավարն ընտրություններից առաջ: Եւ զարմանալի չէ որոշ քաղաքական կուսակցությունների «դժգոհությունը», որոնք անհրաժեշտ տոկոսները չեն ստացել Ազգային ժողովում ներկայացվելու համար... Հավանաբար այս պարագան զգալի դեր է խաղացել նաեւ այն բանում, որ ընտրություններում խաղաղ բացակայում էին արդյունքների ամփոփման այնպիսի կարեւոր գծեր, ինչպիսիք են ընտրական ինժեներիան, կուսակցությունների քաղաքական աշխարհագրությունը եւ մի շարք այլ բաղադրիչներ, որոնք անհրաժեշտ են ընտրությունների արդյունքների հստակ ընթերցման համար:

Այս հենքի վրա միանգամայն անիմաստ է խոսել թվերի, որպես քաղաքական ուժերի կենսունակության ցուցանիշների մասին. թեեւ թվերը դարձան քաղաքական նոր դաշտի սահմանների ուրվագծման հուժկու լծակ: Ստացվում է այնպես, որ գրեթե բոլոր քաղաքական կուսակցությունները (40-ից ավելի) պետք է «խորհեն», թե իրենց համար պատրաստված ո՞ր քառակուսում են իրենք գործելու:

Նման գործնական տարբերակը, կամ «փոխակերպման» առաջարկությունը շատերին դուր չի գալիս: Դուր չի գալիս, քանզի քաղաքական ուժերի փոխգործողության հիմնական կանոնները մինչեւ օրերս կառուցված էին խնդիրների նկատմամբ անձնական մարտավարական մոտեցման վրա: Այժմ հարկավոր է անցնել գաղափարախոսական միասնության հասկացությանը, որին մի շարք քաղաքական ուժեր բնավ պատրաստ չեն: Ընտրությունները ցույց տվեցին, որ միավորման նույնիսկ փոքր կղզիները (բլոկները) բացառապես արհեստական, իսկ հաճախ էլ կամայական բնույթ էին կրում: Օրինակ, «Հանրապետություն» բլոկը, որտեղ ժամանակավրեպ երեւույթ է սոցիալ-դեմոկրատական, ցեղապաշտ-ազգային կամ կոմունիստածին լիբերալ կազմակերպությունների ներկայությունը:

Քաղաքական ուժերի միավորումը խանգարում է նաեւ այնպիսի հանգամանք, ինչպիսին է մի ամբողջ խումբ մեծ ու փոքր քաղաքական կուսակցությունների միատեսակ ծագումնաբանությունը: Գաղափարախոսական միավորման փոխարեն ի հայտ եկավ «տասնյակի» միավորում, որը դարձյալ անբնական բնույթ է կրում, որտեղ կարճ ժամանակով «միաձուլվել» էին ամենատարբեր գաղափարախոսական ուղղությունների ներկայացուցիչներ:

Շատ են խոսում այն մասին, որ ընդդիմությունը պարտություն է կրել: Մեր կարծիքով դա միանշանակ չէ, քանզի ընդհանուր առմամբ մեր հանրապետության քաղաքական ուժերից ոչ մեկը չունի լայն սոցիալական բազա, ինչպես նաեւ տարիֆային, սոցիալական կոնտինգենտ, որի շահերը կպաշտպանվեին ընտրություններում: Լավ ըմբռնելով ստեղծված իրավիճակը, ընդդիմությունը նախընտրական արշավում զինվեց այնպիսի կարգախոսներով, որոնց հիմքում ընկած են առաջարկվող ամեն ինչին եւ ամենքին դիմակայելու կոչերը: Նման մինորային տոնայնով որոշ ընդդիմադիր կուսակցությունների ձեռք բերած հաջողությունը (5 տոկոս) որոշակիորեն չի կարելի հաղթանակ անվանել (չէ որ 5 տոկոսը 2 կամ 3 մանդատ է), քանզի այդ քաղաքական կուսակցությունները ի վիճակի չեն լինի «եղանակ ստեղծել» Ազգային ժողովում:

Ընտրությունների արդյունքները ի հայտ բերեցին եւս մեկ շատ կարեւոր հանգամանք. ընտրությունների մեծամասնական համակարգի մեծ դերը համամասնականի հետ մեկտեղ, ընտրություններին ժողովրդի անմասնակցության հիմնական պատճառը, իհարկե, մեծամասնական համակարգն է: Պատգամավորության թեկնածուները անգամ քարոզչություն էին ծավալել ընտրություններին ժողովրդի մասնակցության համար, եւ ժողովրդի անտարբերության վերաբերյալ բոլոր կանխատեսումները չհաստատվեցին: Ավելին, ժողովրդի ակտիվության հիմքում ընկած են նոր ավանդույթներ, որոնք սկիզբ են առնում 1988 թ.: Բայց այս զուգահեռների միջեւ պետք է նշել մի շատ մեծ տարբերություն: 1988 թ. ընդդիմությունը կոմունիստական իշխանությունների հանդեպ ուներ մեկ ընդհանուր գաղափար՝ Ղարաբաղը, որն էլ ընկած էր իշխանությունների դեմ ուղղված խիստ քննադատությունների հիմքում: Այսօր ընդդիմության մեջ մնացել է միայն քննադատող զանգվածը, որն իր հերթին ապագա չունի: Կյանքը բարդանում է, եւ այստեղ միայն քննադատությամբ անհնար է առաջ գնալ: Հարկավոր է գաղափարախոսություն: Գաղափարախոսական կողմնորոշիչները նոր-նոր են ուրվագծվում, քանզի նոր գաղափարախոսության ծագման համար անհրաժեշտ է առնվազն նոր հասարակություն:

Հարկավոր է նոր հայացք պետության եւ հասարակության փոխհարաբերությունների նկատմամբ: Չպետք է հասարակությունը համարել լոկ քաղաքականության օբյեկտ, իսկ ժողովրդի քաղաքացիական ակտիվության մեջ տեսնել ինչ-որ անհրաժեշտ «չարիք», որը թույլատրելի է միայն ժամանակ առ ժամանակ (ընտրություններ) կամ արտակարգ հանգամանքներում (հանրաքվե):

Անհրաժեշտ է նոր, իրոք ժողովրդավարական քաղաքականություն, որի մշակմանն ու իրականացմանը պետք է կարողանան մասնակցել բոլոր նրանք, ովքեր համապատասխան կարողություններ եւ հետաքրքրություններ ունեն: Անհրաժեշտ են նոր քաղաքական ոճ, ուժեղ կամք, որպեսզի իշխանության եւ ժողովրդի միջեւ վերացվեն արտոնությունների ու գաղտնիքների ձեւ ընդունած բոլոր խոչընդոտները: Պատրաստակամություն է պետք վարից վեր իշխանության բոլոր մարմինների գործունեությունը լիովին տեսանելի դարձնելու հանրային վերահսկողության համար: Հարկավոր են նաեւ նման վերահսկողության արդյունավետ ձեւերի որոնումներ:

Կյանքը ցույց է տալիս, որ հարկավոր է առաջ գնալ շուկայական բարեփոխումների եւ ազատ քաղաքացիական հասարակության ստեղծման ուղիով:

Պետք է միայն առաջ գնալ, քանզի այսօր կանգ առնելը նշանակում է հետ գնալ:

Եւ այս իմաստով, կարծում եմ, ամենքի համար պարզ է, որ «մենք այնքան հարուստ չենք, որ մեզ թույլ տանք կրկնելու այդքան թանկ արժեցող փորձը»:

ՌՈԶԱ ԳԱՐԻԲՅԱՆ,
Պատմագիտության թեկնածու

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՄԱԿ-ի ներկայացուցչությունը գայթակղո՞ւմ է Ամերիկյան համալսարանի աշխատակիցներին

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Անսպասելի ու տարօրինակ զարգացում է ստացել Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի (AUA) եւ Հայաստանում ՄԱԿ-ի (UN) ներկայացուցչության հարաբերությունը: Առաջինը, պարզվում է, աշխատանք է տանում իր աշխատակազմի որակական հատկանիշները բարձրացնելու եւ միջազգային չափանիշների հասցնելու համար, իսկ երկրորդն առանց որեւէ ջանք գործադրելու, բնականաբար ավելի մեծ աշխատավարձի խայծով գրավում ու տանում է արհեստավարժ աշխատակիցներին: Արդեն իսկ գրանցվել է նմանատիպ երեք դեպք եւ մեր անդրադարձի պատճառն էլ այն է, որ այս միտումը խորանալու նշաններ է ցույց տալիս: Ինչպես մեզ հետ զրույցում նշեց AUA-ի պրոռեկտոր Մայքլ Քուչուկյանը՝ «Մենք բնավ դեմ չենք, որ մեր պատրաստած կադրերն աշխատեն այլ կազմակերպություններում: Ի վերջո մեր հաստատությունը հենց դրան է կոչված: Սակայն կան էթիկայի տարրական պահանջներ, որոնք թելադրում են նախապես զգուշացնել հիմնարկության ղեկավարությանը նրա այս կամ այն աշխատակցին «տանելու» մասին»: Նրա օգնական Անահիտ Օրդյանի համոզմամբ այստեղ խոսքը զուտ էթիկայի մասին չէ: Խնդիրն այն է, որ համալսարանի հետ աշխատանքային պայմանագիր կնքող յուրաքանչյուր ոք պարտավորություն է վերցնում աշխատանքից դուրս գալուց երկու շաբաթ առաջ այդ մասին տեղյակ պահել ղեկավարներին: Հայաստանի աշխատանքային օրենսգիրքն այդ նույն գործառույթի համար նախատեսում է նույնիսկ երկու ամիս: Իսկ վերոհիշյալ դեպքերում AUA-ի աշխատակիցները, որպես կանոն, «անհետացել են» անսպասելիորեն:

«Մենք ձգտում ենք, որ Ամերիկյան համալսարանը դառնա մի հաստատություն, որը հայ ուսանողներին է փոխանցելու ոչ միայն արեւմտյան գիտելիքները, այլեւ աշխատանքային հարաբերությունների ավելի քաղաքակիրթ ու շուկայական հարաբերություններին հարմարեցված մտածելակերպը: Կարծում եմ, որ Հայաստանին օգնելու նպատակով այստեղ հաստատված միջազգային կազմակերպությունները, նաեւ ՄԱԿ-ի ներկայացուցչությունը, պետք է նույն նպատակը հետապնդեն: Սակայն այս մոտեցումներով նրանք ավելի շատ կարող են խանգարել գործին, քան թե օգնել, որովհետեւ մարդկանց մեջ ներարկում են «որտեղ հաց, այնտեղ կաց» սկզբունքի գերակայությունը: Այսինքն իշխող է դառնում այն մտայնությունը, որ եթե ավելի բարձր վարձատրվող աշխատանք ես գտել, կարող ես անմիջապես տեղափոխվել, առանց այդ պահին զբաղեցրած քո պաշտոնի համար պարտքի որեւէ զգացման: Սա վնասակար մոտեցում է», պնդում է Անահիտ Օրդյանը:

ՄԱԿ-ի ներկայացուցչության դիրքորոշումը նույնպես անհայտ չէ: Քուչուկյանի հետ հանդիպման ժամանակ նրանց ներկայացուցիչն ուղղակի ասել է, որ ինքը նույնպես կվրդովվեր, եթե իր աշխատակիցը այդ կերպ վարվեր, սակայն ոչինչ չի կարող անել, որովհետեւ իր համար այժմ կարեւորն իր աշխատանքը կատարելն է: Վերջին դեպքի համար Համալսարանի առաջարկած փոխզիջումային տարբերակը, որի դեպքում հեռացած գործավարը պետք է չորս ժամ աշխատի համալսարանում, իսկ հետո UN-ում, նույնպես չի ընդունվել: Դրա արդյունքում ամառային այս թեժ շրջանում ամերիկացի դասախոսները ստիպված են իրենք կատարել գործավարի ու շարողի գործը, իսկ նրանց ժամանակի անարդյունավետ օգտագործման համար համալսարանի ղեկավարությունը ստիպված կլինի փոխհատուցում վճարել:

Կարող է հարց ծագել, թե ինչ մի կարեւոր բան է կատարվել, ինչ-որ մի քարտուղարուհի փոխել է աշխատանքի վայրը: Բայց այս հարցը կարող է երեւույթի զուտ մակերեսային ընկալման արդյունք լինել: Խնդիրը, կարծում ենք, ավելի խորն է: Միջազգային տարաբնույթ կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունավետությունը Հայաստանում ոչ մեկ անգամ արդեն իսկ կասկածի տակ է առնվել, պետք է կարողանան հասկանալ, որ նորացող երկրում իրենց ներկայությունը կարող են արդարացնել միայն քաղաքակիրթ վարվեցողության եւ փոխադարձ հարգանքի պայմաններում՝ չմոռանալով, որ հենց միլիոնավոր հայեր են այսօր հանդիսանում արեւմտյան չափանիշների կրողները, եւ նրանց հայրենակիցներն էլ այստեղ՝ Հայաստանում, զբաղված են ոչ այլ ինչով, քան հենց այդ նույն արժեքների հաստատմամբ, որոնց բացակայությունը բնավ իրենց մեղքը չէ: Հույս ունենք, որ Հայաստանում ՄԱԿ-ի ներկայացուցչությունը կվերանայի որդեգրած գործելաոճը՝ տեղիք չտալով իր ծավալած գործունեության տարընթերցումների:

«Ազգը» միանում է «Փաստի» արտահայտած մտահոգությանը: Սակայն տարակուսանք է առաջացնում այդ մտահոգության սահմանափակումը արեւմտյան հիմնարկությունների շրջանակներում: Աշխատանքային էթիկան պետք է պահպանվի ամեն տեղ, նաեւ տեղական մեր հիմնարկություններում, գրասենյակներում եւ... խմբագրություններում:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Աշնանը Երեւանում կբացվի սիրիական ապրանքների ցուցահանդես-վաճառք

1995 թ. հոկտեմբերի 25-ից նոյեմբերի 10-ը Երեւանում կբացվի սիրիական ապրանքների ցուցահանդես-վաճառք: Այդ մասին պայմանագիր ստորագրվեց ՀՀ արտգործնախարարությունում, որին մասնակցեցին Հայաստանի առեւտրաարդյունաբերական պալատի նախագահ Համլետ Հովհաննիսյանը, Սիրիայի Հալեպ քաղաքի առեւտրի պալատի նախագահ Մոհամմադ Սալեհ ալ Մալլահը, Հալեպի արդյունաբերական պալատի նախագահ Օբարին, Դամասկոսի արդյունաբերական պալատի վարչության անդամ Համզին:

Արարողությանը ներկա էին նաեւ սիրիական պատվիրակության այլ անդամներ՝ Հալեպի նահանգապետ Մուհամմադ Մուստաֆա Միրոյի գլխավորությամբ: Ինչպես նշեց Հայաստանի պարենի եւ մթերումների նախարար Դավիթ Զադոյանը, պատվիրակությունը, որը Երեւանում է հուլիսի 16-23-ը, հանդիպումներ է ունեցել տարբեր նախարարություններում, եղել ձեռնարկություններում եւ գործարաններում:

Նրա ասելով, Սիրիայում շատ ապրանքներ կան, որոնք Հայաստանի համար հետաքրքրություն են ներկայացնում, հատկապես ձիթապտուղը, ձեթը եւ գործը: Թեթեւ արդյունաբերության ապրանքներից կարեւորվում է տրիկոտաժը: Առեւտրի նախարար Խաչատրյանը իր հերթին ավելացրեց, որ շուտով Հայաստանից Սիրիա կմեկնի հայ մասնագետների մի խումբ, որը տեղում կորոշի մեզ համար հետաքրքրություն ներկայացնող ապրանքների տեսականին:

«Հանրապետությունը որակյալ ապրանքների կարիք ունի», ասաց նա եւ նշեց, որ նման ցուցահանդեսներ պետք է կազմակերպվեն նաեւ այլ պետությունների հետ:

Սիրիական կողմի ներկայացուցիչները նշեցին, որ Հայաստանում իրենց հետաքրքրեց ծանր արդյունաբերությունը, հատկապես տրակտորները, որոնք մեծ պահանջարկ ունեն Սիրիայի շուկայում:

Վերջնական պատասխան կտրվի այն ժամանակ, երբ Հայաստանում հավաքած նյութերը եւ ապրանքների գները քննարկվեն Սիրիայում:

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

Հարրի Գիլմորը գուցե եւ գիրք գրի Հայաստանի մասին

«Ամերիկայի ձայնի» հայկական խմբագրությունը ձայնագրել է հարցազրույց Հայաստանում ԱՄՆ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Հարրի Գիլմորի հետ Հայաստանում նրա դիվանագիտական ծառայության ավարտելու կապակցությամբ: Դեսպանը գոհունակություն է հայտնել այստեղ կատարած իր աշխատանքի, հայ ժողովրդի, նրա պետական այրերի, կրոնական գործիչների հետ ունեցած հանդիպումների առնչությամբ:

Պատասխանելով իր հետագա գործունեության առթիվ տրված հարցին, Հարրի Գիլմորն ասել է, թե սա թերեւս իր վերջին գործը լինի որպես Միացյալ Նահանգների դեսպան: ԱՄՆ վերադառնալուց հետո աշխատելու է արտաքին գործերի վերապատրաստման համերկրային կենտրոնում որպես դեկան եւ զբաղվելու է արտասահմանում դիվանագիտական աշխատանքի համար կադրերի վերապատրաստմամբ:

«Ես դեռեւս հաստատապես չեմ որոշել, սակայն խորհում եմ գիրք գրելու մասին, եւ եթե երբեւէ մտադրություն ունենամ, թերեւս գրեմ նաեւ Հայաստանի մասին, ասել է նա: Այս գաղափարը հետաքրքրական է թվում, հավանաբար, գիրք գրեմ:

Իմ հետագա պաշտոնավարությունն անցնելու է Վիրջինիայի նահանգի Արլինգտոն քաղաքում, որը մայրաքաղաքից հեռու չէ, եւ ես յոթ տարվա ընթացքում առաջին անգամ, իրոք, տանը կլինեմ»:

Արմենպրես

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Եգիպտոսի ազգային տոն

Ահմեդ Ֆուադ Ռասլան. «Մեր հարաբերությունները պետական լինելուց առաջ ժողովրդական են»

Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետությունը (Ջումհուրիյա միսր ալ Արաբիյա), գտնվում է Աֆրիկայի հյուսիս-արեւելքում եւ մասնակիորեն Ասիայում (Սինայի թերակղզի): 1001,4 հազար ք/կմ տարածություն եւ 58,9 միլիոն բնակչություն ունեցող երկիրը բաժանված է 27 նահանգների (մուհաֆազա), որոնք իրենց հերթին բաժանված են կենտրոնների (մարքազ), վերջիններս էլ շրջանների (նահիե): Հուլիսի 23-ը ազգային տոն է Եգիպտոսում Հեղափոխության օր: 1952 թ. հուլիսի 23-ին երկրում վերացվեց թագավորությունը: Հանրապետության նախագահն է Մուհամմեդ Հոսնի Մուբարաքը: Ազգային ժողովը (Մաջլիս ալ-շաաբ) կազմված է 454 պատգամավորներից: Եգիպտոսը Հայաստանի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատեց 1992 թ.: Երեւանում Եգիպտոսի դեսպանատունը գործում է 1993 թ. մայիսից: ՀՀ-ում Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության գործերի ժամանակավոր հավատարմատարը դոկտ. Ահմեդ Ֆուադ Ռասլանն է, որն ունի դեսպանի դիվանագիտական կոչում: Նա քաղաքագիտության դոկտոր է: Դիվանագիտական աշխատանք է կատարել Աբիջանում (Փղոսկրյա ափ), Հորդանանում, Մ. Նահանգներում, Մոզամբիկում, Թել Ավիվում: Դոկտ. Ռասլանը դասախոսական պաշտոններ է վարել տարբեր ինստիտուտներում: Նա տիրապետում է արաբերենին, անգլերենին, ֆրանսերենին եւ պորտուգալերենին: Արաբերեն լեզվով մեր զրույցի առիթը նրա հետ Եգիպտոսի Ազգային տոնի 43-րդ տարեդարձն էր:

Պատասխանելով Եգիպտոսի ազգային տոնի՝ հուլիսի 23-ի հեղափոխության պատճառների, նպատակների ու ձեռքբերումների մասին մեր հարցին, դոկտ. Ահմեդ Ֆուադ Ռասլանն ասաց. «Հուլիսյան հեղափոխությունը 20-րդ դարի երկրորդ կեսի եգիպտական ժողովրդի գլխավոր շարժումն էր: Հեղափոխությունը կարեւորվում է նրանով, որ տեղի ունեցավ երկրորդ աշխարհամարտի ավարտից հետո եւ նոր դարաշրջանի շեմին, որով Եգիպտոսը հայտնվեց նոր ճանապարհամասում: Հեղափոխությունը որոշադրոշմեց նոր ժամանակաշրջան ոչ միայն Եգիպտոսի, այլ ողջ արաբական աշխարհի համար: Հեղափոխության գլխավոր պատճառը Պաղեստինի պարտությունն էր, երբ թագավորական վարչակարգը չկարողացավ դիմակայել հրեաներին եւ դա իր հետեւանքներն ունեցավ եգիպտական հասարակության վրա: Կար նաեւ երկրի կատարյալ անկախության առահովման եւ անգլիական գաղութատիրությունից վերջնականապես ձերբազատվելու տենչը, որը դարձել էր ազգային արժանապատվության հարց: Հեղափոխությունն իրագործեց անկախությունը անգլիական ուժերի հեռացման մասին համաձայնագրի ստորագրմամբ 1954 թ., որն իրագործվեց երկու տարի հետո: Հեղափոխությունը բռնկվեց նաեւ այսպես կոչված «հարյուրի մեջ կես» հասարակության գոյության պատճառով, այսինքն՝ եգիպտական հասարակության 100-ից կես տոկոսն էր միայն, որ տիրապետում էր երկրի դրամական, հողային եւ արդյունաբերական հարստությանը: Ջամալ Աբդ Էլ Նասերի գլխավորությամբ հուլիսի 23-ի հեղափոխությունը փաստորեն հարստության վերաբաշխում կատարեց: Ես չեմ կարող ասել, որ հեղափոխության բերած բոլոր փոփոխություններն էլ դրական էին, սակայն դրանք անկասկած մարդկային տեսակետից իսկայական առաջընթաց էին»:

Պարոն հավատարմատարը շարունակեց. «Հեղափոխության շնորհիվ եգիպտացին, անկախ իր նյութական վիճակից եւ ծագումից, ուսման հնարավորություն ստացավ, բանվորների եւ աղքատ ընտանիքների երեխաները բարձրագույն ուսում ստանալով այսօր բարձր դիրքեր են գրավում հասարակության մեջ: Յուրաքանչյուր քաղաքացու ուսման իրավունքի պաշտպանությամբ հանդես եկավ արաբական գրականության նահապետ Թահա Հուսեյնը: Հեղափոխությունը ժամանակին իրավունք տվեց կանանց մասնակցություն ունենալ երկրի հասարակական-քաղաքական կյանքին, նրանց տալով որոշակի քանակությամբ տեղեր խորհրդարանում, անկախ ընտրություններում նրանց ստացած ձայների քանակից: Ինչպես բոլոր հեղափոխությունները, հուլիսի 23-ի հեղափոխությունն էլ ունեցավ իր բերույթներն(?) ու բացասական կողմերը: Չանդրադառնալով դրանց, ես կառանձնացնեմ հեղափոխության դրական անդրադարձները արտաքին քաղաքականության, մասնավորապես արաբական աշխարհի վրա: Հեղափոխության շնորհիվ իրագործվեց Եգիպտոս-Սիրիա միությունը, Ալժիրի, Եմենի, Արաբական ծոցի երկրների ազատագրությունը, աֆրիկյան երկրների անկախությունը, որոնք Եգիպտոսից պահանջեցին քաղաքական, տնտեսական եւ նյութական օգնություններ: Այդ հեղափոխությունն էր, որ դարձավ ոչ հանձնառու երկրների շարժումը, երբ Նեհրուն, Սուքարնոն եւ Նասերը հանդգնեցին ասելու, որ կարող չունեն գերզոր պետությունների հետ: Մեկ խոսքով, եգիպտական հեղափոխությունը դարձավ երրորդ աշխարհի խորհրդանիշներից, հիմք հանդիսացավ համաշխարհային նոր հարաբերությունների դրական չեզոքության, զարգացած հյուսիս եւ հետամնաց հարավ հակադրությունների եւ հակամարտությունները խաղաղ միջոցներով լուծելու մասին մտքերի արծարծմանը: Ջամալ Աբդ Էլ Նասերն էր, որ բարձրացրեց «չմիասնությունն ու ընչազրկությունը չեն կարող կողք կողքի ապրել» կարգախոսը»:

Զրույցի ընթացքում պարոն հավատարմատարի հետ կիսեցինք մեր այն տպավորությունը, որ արաբ քաղաքական միտքն ու ընդհանրապես արաբական հասարակությունը ճգնաժամ է ապրում ներկայիս կրոնական ծայրահեղականության հզորացման եւ արաբական ազգայնականության կամ ընկերավարության նահանջի հետեւանքով: Այս կապակցությամբ մենք նրան հարցրեցինք, թե ինչպիսի ապագա է տեսնում արաբ ժողովուրդների եւ նրանց վարչակարգերի համար: Ասելով, որ հարցը տրամաբանական եւ փիլիսոփայական է, ուստի պահանջում է երկար պատասխան, հարցի զուգակցությամբ իր վերապահությունը հայտնեց երեւույթի ընդհանրացման նկատմամբ: Նա նախ ներկայացրեց արաբական աշխարհի յուրահատկությունները՝ աշխարհագրական զգայուն դիրք, նավթի պաշարներ, դրամական հոսք եւ երրորդ ու կարեւորագույն յուրահատկությունը՝ քաղաքակրթական երեք կրոնների ծագման վայր: Պարոն հավատարմատարը նկատել տվեց, որ երբ ազգայնականության նահանջ ասելով հասկացվում է արաբական միության գաղափարի շեշտման նահանջը, ապա դա խոր այդպես է, որովհետեւ փոխվել է տեխնիկան, իսկ երբ նկատի է առնվում արաբ ժողովուրդների միջեւ ինտեգրացիան, այդ դեպքում ազգայնականության նահանջ չկա, որովհետեւ արաբական երկրները շարունակում են պաշտպանել իրենց ազգային շահերը: Արաբական բոլոր երկրներն էլ այժմ հասկացել են, որ միությունը զգացմունքային ցանկություն չէ, այլ դրա իրագործման համար անհրաժեշտ է առարկայական պայմանների ստեղծում:

Նախկինում եւ Նասերական մտածողությունը, եւ Բաաս կուսակցությունը եւ Սաթեհ Հուսրին կենտրոնանում էին քաղաքական հավաքական արժեքների վրա, որոնց գոյության դեպքում պայմաններ էին ստեղծվելու միության իրականացման համար: Նրանցից յուրաքանչյուրն այդ արժեքների չիրականացումը յուրովի էր բացատրում: Այդ իսկ պատճառով ավելացվել է համակարգի վերլուծության (system analysis) տեսությունը, ըստ որի արաբական աշխարհը կազմված է միավորումներից եւ որպեսզի այդ միավորումները մերձենան, պետք է առարկայական պայմաններ ստեղծվեն, որպեսզի դրանց մերձեցումը անհրաժեշտության դառնա եւ ոչ թե սով(?) կարգախոսը: Նախագահ Սադաթը այդ տեսությունը փորձեց իրագործել Սուդանի, Սիրիայի, Լիբիայի եւ Իրաքի հետ ինտեգրացիայի եւ համատեղ ծրագրերի միջոցով, որոնցից կարծես ստեղծվի այդ միության: Սակայն ազգայնականությունը չի նահանջել, այլ քաղաքական միտք լինելուց դարձել է տնտեսական միտք, որը համահունչ է ժամանակակից աշխարհի ընթացքին: Ազգայնականությունը փոխել է իր առաջնահերթությունն ու իրականացման մեխանիզմը: Սա ճիշտ տեղի է, որովհետեւ այլընտրանքը վարչակարգերի հակամարտությունն է լինելու: Անդրադառնալով կրոնական ծայրահեղության երեւույթին, պարոն Ահմեդ Ֆուադ Ռասլանը հայտնեց, որ խնդիրը գոյության ունի հոգեբանական մի վիճակ, որը ծնում է նման երեւույթը: Նա որպես հետազոտող անկեղծորեն խոստովանեց, որ արաբական եւ իսլամական աշխարհը ապրում է ճգնաժամ, որը գաղափարական է եւ ոչ տնտեսական: «Երբ արեւմտյան քաղաքակրթությունը ներխուժեց մյուս ցամաքամասերը, հակազդեցությունները տարբեր եղան: Մինչ Ճապոնիան առագորեն հարմարվելով այդ քաղաքակրթության հետ նույնիսկ հակագրոհի անցավ, ուրիշները չկարողացան դիմակայել դրան: Արեւմտյան քաղաքակրթությունը ամենամեծ դիմադրությունը ցույց տվեց Միջին Արեւելքը, որը հին քաղաքակրթության օրրանն է: Այստեղ է, որ տեղի է ունենում երկու քաղաքակրթությունների բախումը»: «Կրոնական ծայրահեղությունն ունի նաեւ հասարակական պատճառներ», ասաց նա, ավելացնելով, որ այդ երեւույթը միայն արաբական աշխարհին հատուկ չէ, գոյություն ունի նաեւ Արեւմուտքում, որովհետեւ ծայրահեղությունը վարքագիծ է, որը հոգեկան կամ արժեքային է, որը կարող է լինել բարոյական, կրոնական եւ ոչ կրոնական եւ ծայրահեղությունը միշտ չէ, որ կրոնական է լինում: Ըստ պարոն Ռասլանի, աշխարհը արժեքների փոփոխություն է տեսել ընդհանուր պատերազմների միջոցով, իսկ երբ չկա այլեւս ընդհանուր պատերազմ, այլ կան միայն սահմանափակ շրջանային պատերազմներ եւ բաժ կետեր, դրանք չեն լուծում արժեքների խնդիրը, որովհետեւ երբ արժեքները ընկնում են առանց կռվի, հետեւանքը լինում է ծայրահեղությունը, որը գոյություն ունի նույնիսկ ԱՄՆ-ում (Օկլահոմա եւ ուրիշ դեպքեր), Մեծ Բրիտանիայում: Արեւմուտքը կարծում է, որ կրոնական ծայրահեղությունը համընդհանուր է իսլամական աշխարհում, դա սխալ է: Օրինակ Եգիպտոսում ծայրահեղականների ընդհանուր թիվը 10 հազար է, 60 միլիոնից: Եգիպտոսի ժողովուրդը իր նկարագրով, խառնվածքով ու հոգեկան կերտվածքով չափավորական է եւ սա դրսեւորել է իր 7 հազար տարվա ողջ պատմության ընթացքում:

«Արեւմուտքը սխալվում է կարծելով, որ ծայրահեղությունն ու ահաբեկչությունը միայն իսլամին է հատուկ: Ես չեմ մերժում այդ երեւույթի գոյությունը, որ շատ հին է եւ ունի իր սոցիալ-տնտեսական պատճառները, բայց դա չի արտահայտում ողջ հասարակության տեսակետը: Կան այդ խմբերը, կլինեն, այդ հարց է, թե ինչպես պետք է գտնել իրենց արտահայտման միջոցները», ասաց նա:

Դժվար է անշուշտ պատկերացնել արաբ որեւէ դիվանագետի հետ մի զրույց, որի ընթացքում չարծարծվի արաբ-իսրայելական հակամարտության եւ Միջին Արեւելքի խաղաղության գործընթացի առնչվող հարցեր: Պարոն հավատարմատարի հետ մենք վերհիշեցինք Եգիպտոսի հանգուցյալ նախագահ Սադաթի 1977-ի Երուսաղեմ այցելությունը, դրան հաջորդած Եգիպտոսի մեկուսացումը եւ առյա տարիներ հետո ՊԱԿ-ի (Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպություն), Հորդանանի եւ Սիրիայի բանակցական քայլերը Իսրայելի հետ: Նա մասնավորապես ասաց. «Հակառակ Եգիպտոսի հասցեին արված մեղադրանքներին, ոչ ՊԱԿ-ը եւ ոչ էլ արաբական մյուս երկրները չկարողացան իրականացնել ավելին, քան դա արեց Եգիպտոսը Քեմփ Դեյվիդի համաձայնագրով: Գազա-Երիխով համաձայնագիրը նվազ ձեռքբերում է, քան Քեմփ Դեյվիդի համաձայնագիրը, որը երեք տարվա ինքնավարությունից հետո հնարավորություն էր տալիս պաղեստինցիներին որոշել անկախություն են ուզում, թե՞ Իսրայելի հետ միացում: Դա անշուշտ նրանից էր, որ եգիպտացի բանագնացն այն ժամանակ ավելի նպաստավոր պայմաններում էր գտնվում: Ես լավատես եմ, որ մոտ ապագայում կիրականանա արդար խաղաղությունը, որին պատրաստ է եւ կարիք ունի տարածաշրջանը: Ոչ մի կասկած այն մասին, որ դրանից հետո սկսվելու է տնտեսական պատերազմը»:

«Հրազդան» հյուրանոցի 10-րդ հարկում գտնվող Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության դեսպանատանը պարոն Ռասլանի հետ ունեցած մեր երկարատեւ զրույցը, որի ընթացքում խոսեցինք նաեւ ներարաբական խնդիրների, Եգիպտոսի անցյալի ու ներկայի մասին, չէինք կարող ավարտել առանց հայ-արաբական առնչություններին ու Եգիպտոս-Հայաստան հարաբերություններին անդրադառնալու: Դոկտ. Ահմեդ Ֆուադ Ռասլանը ջերմեռանդ ջատագովն է այդ հարաբերությունների ընդլայնման ու խորացման: Նա իմիջիայլոց ասաց. «Հայաստանի հարեւան երկրներն ավելի խոշոր պետություններ են անշուշտ, սակայն Եգիպտոսի հարաբերությունները Հայաստանի հետ շատ ավելի հին են: Մեր պատմական կապերը գալիս են փարավոնների ժամանակներից եւ շարունակվել են պատմության ողջ ընթացքում: Այդ հարաբերությունները յուրահատուկ են: Ես չեմ կարող Հայաստանի եւ նրա հարեւան երկրների հետ մեր հարաբերությունները նույն հարթության վրա դնել: Հայության ներկայությունը արաբական աշխարհում այդ հարաբերությունների գլխավոր առանցքն է: Ինչպես որ արաբական աշխարհն իր ազդեցությունն ունի հայության արժեքների, սովորույթների, վարքի ու զգացմունքների վրա, այնպես էլ հայությունն իր ազդեցությունն է թողել արաբների վրա: Այդ ազդեցությունը ոչ միայն մշակութային եւ տնտեսական է, այլ նույնիսկ քաղաքական, որովհետեւ բազմաթիվ հայեր գործուն մասնակցություն ունեն արաբական քաղաքական կյանքում: Սրանով է բացատրվում այն փաստը, որ Եգիպտոսն առաջին արաբական եւ աֆրիկյան երկիրն էր, որ շտապեց դեսպանատուն բացել Հայաստանում: Հայաստանի Հանրապետության մեծարգո նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի առաջին այցելություններից էր Եգիպտոսը, որի նախագահ Հոսնի Մուբարաքի հետ նա ունի անձնական բարեկամական հարաբերություններ: Երկու երկրները ստորագրել են համագործակցության բազմաթիվ համաձայնագրեր: Հակառակ Հայաստանի շրջափակման հետեւանքով առաջացող դժվարություններին, այդուհանդերձ, մենք կարողացանք հաղթահարել դրանք եւ Երեւանում բացեցինք ԱՊՀ-ում միակ առեւտրական մշակական(?) կենտրոն, քանի որ այդ հարաբերությունների ամրապնդման քաղաքական կամքը առկա է: Երկու ժողովուրդների միջեւ հարաբերությունները նախորդել են նրանց կառավարությունների քայլերին: Եգիպտոսում բոլորը լավ են ճանաչում հայերին որպես ոսկերիչներ, ժամագործներ, արվեստագետներ, արդյունաբերողներ, որոնք իրենց մասնակցությունն են բերում երկրի հասարակական ու սոցիալ-տնտեսական կյանքին: Եգիպտացիները չեն մոռանա անշուշտ Նուբար փաշային, որը իշխելով Եգիպտոսում եւ ճանաչվելով որպես «գյուղացու ընկեր», հսկայական գործ արեց Եգիպտոսի իրական անկախության ձեռքբերման ուղղությամբ: Նա էր, որ վարչականորեն եւ տնտեսապես ազատագրեց Եգիպտոսի անկախությունը Անգլիայից եւ Թուրքիայից, բարենորոգումներ մտցրեց երկրում: Փաստորեն եգիպտացին ամենօրյա շփման մեջ է հայերի հետ, ուստի մեր հարաբերությունները միջպետական լինելուց առաջ ժողովրդական են: Արաբական աշխարհի եւ մասնավորապես Եգիպտոսի նկատմամբ այստեղ ես եւս զգացել եմ ջերմ վերաբերմունք: Սա հեշտացնում է իմ գործը որպես հավատարմատար, մարդիկ այստեղ պատրաստ են հարաբերությունները սերտացնելու: Մեկ խոսքով, դռները բաց են համագործակցության ամրապնդման առջեւ:

ՀՈՎԻԿ ՅՈՐԴԱՆՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Լոս Անջելեսի 1994 թ. ահավոր երկրաշարժը, երբ ժամավենի ոչեւ ոլորված էին բետոնաշեն լայն ավտոմայրուղիները, խլեց 26 կյանք: ԱՄՆ-ի հյուսիս-արեւելքում վերջին օրերին հաստատված եւ նախօրոք կանխատեսված շոգը հարյուրավոր զոհերի պատճառ դարձավ:

«Ես երբեք նման բան չեմ տեսել», ասում է Չիկագոյի բժշկական ծառայության ղեկավար Էդմոնդ Դոնոհյուն: Այս ամեն մահերի նման չէ: Այժմ դիակներ չեն լինում նույնիսկ խոշոր ավիավթարից հետո»:

Շոգից զոհվածների թվի մասին պաշտոնապես չէին տարածվել ավելին, զարմանալի ոչինչ չկա: Միայն երեկ, երբ Չիկագոյում ունեցան այսպես կոչված «սառը բանտեր» կազմակերպել հատկապես ծերերի համար, ովքեր շոգից բացի ինքը տեղ չունեն: Շատ քաղաքներում տեղական իշխանությունները հայտարարեցին հեռախոսահամարներ, որոնց միջոցով կարելի է նվիրաբերել օդափոխիչ:

Խոշոր քաղաքների չքավորական շրջաններում, որտեղ օդափոխիչները հազվագյուտ են, ի հայտ եկավ վանդալիզմի առանձնահատուկ ձեւ. բնակիչները բացում են հակահրդեհային բաքերը եւ խախտում փարփաքի կանոնները: Մասնավորապես խստիվ արգելված է բնակվել կարճ ժամանակով ավտոմեքենայում թողնել երեխաներին եւ ընտանի կենդանիներին: Չիկագոյում զոհվել է 2 երեխա, որոնց դաժանաբար 1 ժամ թողել է մեքենայի մեջ: Խորհուրդ է տրվում փողոց դուրս չգալ առանց գլխարկի կամ հովանոցի: Դուրս գալուց առաջ հարկավոր է լիքը խմել: Չի խմեցնարարված եղևար ջրանել ցեխերի հետ, քանի որ ճանճ ֆրեոնավորման հակակարգ չունեն:

Եղանակի օրմանից կանխատեսված ջերմաստիճանի նվազումը կազմում է ընդամենը 4-5 աստի-

ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ԱՄՆ-ում շոգը դարձյալ մահացու է

Միայն Չիկագոյում արդեն զոհվել է 376 մարդ

տարբեր տվյալներ են բերում: Սի Բի Էս հեռուստաընկերությունն այսօր հաղորդեց, որ միայն Չիկագոյում կա 376 զոհ:

Չիկագոն գտնվում է մոտավորապես նույն լայնության վրա, ինչ Ալմա Աթան: ԱՄՆ-ում այդ քաղաքը համարվում է հյուսիսային: Այստեղ միշտ առկա են ձմեռային ջեռուցման հետ կապված խնդիրներ: Ամռանը, երբ բոլոր հարավային նահանգներում օգտվում են օդափոխիչներից, Չիկագոյի բնակիչները վայելում են Մեծ լճերի բնական զովությունը: Իհարկե, հարուստների բնակարանները հանդերձավորված են օդափոխիչներով, բայց բազմաթիվ աղքատներ զուրկ են դրանցից:

Անցյալ շաբաթավերջին օդի ջերմաստիճանը Չիկագոյի շրջակայքում հասավ 41-ի: Բայց օդի խոնավությունը եւ մասի օդերեւութաբանները դրա ազդեցությունը համեմատում են 45 աստիճան տաքի հետ:

Միլուոկիում շոգից զոհվել է առնվազն 38 մարդ, Ֆիլադելֆիայում առնվազն 21, Նյու Յորքում 11, Վաշինգտոնում առնվազն 3 մարդ:

Այն, որ հյուսիսցիները այնքան էլ

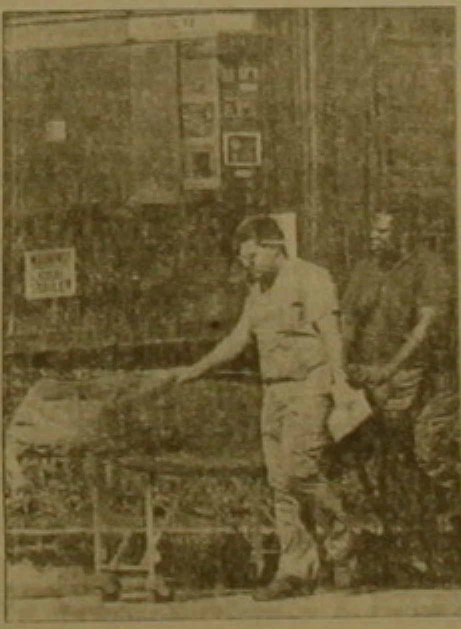

նում դրանցից ժամկետ չիբերում:

Չիկագոյին հետեւելով, որտեղ շաբաթ օրն արտակարգ դրություն հայտարարվեց, մյուս քաղաքները եւս դիմեցին հատուկ միջոցների: Բոլոր թերթերն այժմ ընկնող տեղերում հրապարակեցին շոգի դեպքում մարդ-

կանց, ինչ արդեն սովորույթ չէ: Կարելի է ուշի գալ եւ հաշվարկել կորուստները: Ի դեպ, այսօր արդեն պարզ է, որ վերջին ժամանակների դժբախտություններից միայն Օկլահոմա Սիթիի պայթյունն է, որ առավել մահվար հետեւանքներ է ունեցել:

Բնակարանների զովացումը պահանջում է ոչ պակաս էներգիա, քան դրանց ջեռուցումը: Մի շարք քաղաքներում էլեկտրականության մեծ պահանջարկը հանգեցրեց ենթակայանների ժամանակավոր անջատման: Մեծ Վաշինգտոնի շրջանում մոտ 500 տներ հոսանքից զրկվեցին կեսօրից մինչեւ կեսգիշեր: Երբ նկատի ունենանք, որ բազմաթիվ տներում կա միայն մեկ էլեկտրական սառնարան, սրա կորուստը կարելի է պատկերացնել:

Ի դեպ, ունեւոր մարդիկ հեշտությամբ են հաղթահարում նման դժվարությունները: Աղքատների կորուստներն ավելի մեծ են, քան հարուստների մթերային կորուստները: Շոգից զոհվածների 2/3-ը 60-ից բարձր տարիքի մարդիկ են: Այսինքն զոհերի մեծ մասը տարեց աղքատներն են:

«Իզվեստիա»

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

ՆԱՏՕ-ն կուժեղացնի՞ իր գործողությունները Բոսնիայում

ԲՐՅՈՒՍԵԼ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ ՌՈՒՍ: Բոսնիայում, նախ եւ առաջ Սարաեւոյում եւ Գորաժդեում «անվտանգության գոտիների» պաշտպանության հավանական օդային միջոցառումների առիթով ԱՄՆ-ի եւ Ֆրանսիայի դիրքորոշումների մերձեցման հենքի վրա, ՆԱՏՕ-ն չի բացառում, որ լոնդոնյան խորհրդաժողովում այդ անգամին կարող է առաջարկվել «ավելի ակտիվ դեր խաղալ»: Այս մասին հինգշաբթի օրը ՌԻԱ Նովոստիի թղթակցին հայտնեց ՆԱՏՕ-ի կենտրոնակայանում դիվանագիտական աղբյուրը, որը ընդգծեց, թե ամեն դեպքում «Շփման խմբի» լոնդոնյան հանդիպումը պետք է ավարտվի «կոնկրետ որոշումներ» կայացնելով: ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Վիլլի Կլաասը, մեկնելով բրիտանական մայրաքաղաք՝ «Շփման խմբի» աշխատանքին մասնակցելու համար հայտարարեց, որ ՆԱՏՕ-ն պատրաստ է՝ ՄԱԿ-ի կողմից հայցի դեպքում, Բոսնիայում ուժեղացնել գործողությունների համար տրամադրել «ոչ միայն իր՝ Ադրիատիկում ռազմածովային եւ ռազմաօդային ուժերը», այլ նաեւ «ուրիշ ուժեր, որոնք միանգամայն բավարարելի են»: Չնայած այն բանին, որ ՆԱՏՕ-ական զինվորականներն արդեն մշակել են նախկին Հարավսլավիայից «կապույտ սաղավարտներին» դուրս բերելու գործողության ծրագիրը (դրանք կազմում են 25 հազար հոգի), ՆԱՏՕ-ի կենտրոնակայանում կիսում են ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալիի կարծիքը խաղաղարար գործընթացը ուժեղացնելու մասին: Հանդիպմանը մասնակցելու համար Լոնդոն են մեկնել Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը եւ պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովը: Օդանավակայանում Կոզիրեւը հիշեցրել է, որ ռուսաստանյան իշխանությունների կարծիքով՝ հակամարտության խաղաղական կարգավորման հնարավորությունները դեռեւս սպառված չեն:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ամերիկացի գեներալները ծառայում են խորվաթներին ու բոսնիացիներին

Առնվազն յոթ ամերիկացի գեներալներ եւ զգալի թվով պահեստային սպաներ պայմանագրեր են ստորագրել խորվաթա-բոսնիական դաշնության հետ: Ամերիկացի խորհրդականները որպես հրահանգիչներ ծառայում են Զագրեբի եւ Սարաեւոյի զինված ուժերում:

L'Express

«Աում սինրիկիո»-ի ամբողջ ղեկավարությունը ձերբակալված է

«Աում սինրիկիո» աղանդի՝ մինչեւ վերջին ժամանակներս համազգային որոնման մեջ գտնվող հետեւորդներից մեկը հուլիսի 20-ին հանձնվել է Ճապոնիայի իշխանություններին: Ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, 35-ամյա Կեյձի Տերասիման, որը մտնում էր այդ կրոնական կազմակերպության այսպես կոչված «ներքին գործերի նախարարության» կազմի մեջ, անմիջապես ձերբակալվել է այն բանից հետո, երբ հայտնվել է Տոկիոյի ոստիկանական տեղամասերից մեկում: Ներկայումս Ճապոնիայի ոստիկանությունը գործնականում արդեն ձերբակալել է «Աում սինրիկիո» աղանդի ամբողջ ղեկավարությանը՝ վերջինիս գերագույն պարագլուխ Սիոկո Ասախարայի գլխավորությամբ:

Արմենպրես

Միջուկային փորձարկումներից ցանկանում են հարավաֆրիկացի գինեգործնե՞րը

Հարավաֆրիկյան Հանրապետության գինեգործները հույս ունեն, որ Ֆրանսիայի միջուկային փորձարկումների վերսկսումը կհանգեցնի ֆրանսիական գինիների բոյկոտմանը, մասնավորապես բրիտանացի սպառողների կողմից: Այդ դեպքում հարավաֆրիկացիները կկարողանան ավելի շատ գինի արտահանել: Հայտնի է, որ մինչ վերջերս հարավաֆրիկյան գինիները բոյկոտված էին ապարտեիդի վարչակարգի պատճառով, հաղորդում է L'Express հանդեսը:

ՇՐՋԱՆ

«Ադրբեջանի դեմոկրատական կոնգրեսը» դժգոհ է ԱՄՆ Կոնգրեսից

20 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի դեմոկրատական կոնգրեսը հանդես է եկել հայտարարությամբ, որի մեջ ասվում է. «ԱՄՆ հայկական լոբբիի ցանկության համաձայն «Ազատության աջակցության ակտի» 907-րդ լրացման գործողությունը ԱՄՆ Կոնգրեսի կողմից երկարաձգելը վկայում է հայ-ադրբեջանական հակամարտության մեջ Միացյալ Նահանգների միակողմանի դիրքորոշման մասին: Հայտարարությունում նշված է, թե կոնգրեսականների այս որոշումը կասկածի տակ է դնում ԱՄՆ-ի չեզոքությունը պատերազմական հակամարտության միջնորդական գործունեության մեջ, ինչպես նաեւ աշխատանք է «Ադրբեջանի ժողովրդավարական զարգացմանը դժգոհների ուժերը»: Հայտարարության հեղինակների կարծիքով, 907-րդ լրացման երկարաձգումը ադրբեջանական նավթի գեղափառ մասն ստացած ընկերության բարձրագույն օրենսդիր մարմնի կողմից ծառայում է որպես Ադրբեջանի ղեկավարության ոչ պրոֆեսիոնալիզմի եւ արտաքին քաղաքական սխալ ուղեգծի հայտանիշ:

Խասբուլատովը կանխագուշակում է Չեչնիայում պարտիզանական գործողություններ

ՄՈՍԿՎԱ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ՌՈՒՍԻՆՖՈՐՄ: Ռուսաստանի խորհրդարանի նախկին խոսնակ Ռուսլան Խասբուլատովն այսօր հայտնեց, որ Չեչնիայի հակամարտության կարգավորման նպատակով այսօր Գրոզնիում վերսկսված բանակցությունները կձախողվեն, որից հետո կվերսկսվեն ռազմական գործողությունները: Այս օրերին նա Մոսկվայի առողջարաններից մեկում գրում է «Չեչենական ողբերգություն» գիրքը:

ՌԻԱ-ի թղթակցին տված հարցազրույցում նա նշեց. «Այսպես հակամարտությունը, անկասկած, կլավի դաժան ձեւեր կընդունի, կսկսվեն պարտիզանական գործողություններ, կընդլայնվի ընդհարումների աշխարհագրությունը»: Նրա կարծիքով, պատերազմը ի թիվս այլ պատճառների, «կախված այդտեղ մարդկանց մեջ ծնում է Ռուսաստանից օտարման զգացում»: «Տարիներ շարունակ Հյուսիսային Կովկասի ողջ ազգաբնակչությունը կապված էր դեպի Մոսկվան, բայց երեք հակամարտությունը կրկին բռնկվի, քաղաքական շատ գործիչներ կսկսեն վերաիմաստավորել իրենց դիրքորոշումները: Դա ամենից համար մեծ սպառնալիք է ներկայացնում», ընդգծեց Խասբուլատովը:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐՔ

Համաշխարհային բանկի մասնավոր սեկտորը վերակառուցում է վիետնամական նավահանգիստը

Համաշխարհային բանկի ներդրողների մասնավոր սեկտորի ներկայացուցիչները նոր ֆինանսական գաղափար են կիրառել Վիետնամի նավահանգիստներից մեկի զարգացման ծրագրին նյութական օժանդակություն ցույց տալով, հաղորդում է «Թենհուան բայձգ» թերթը, հենվելով Ֆրանսպրես գործակալության լրատվությանը: Նրանք պատրաստակամություն են հայտնել տրամադրել մեկ երրորդ մասը մոտ 10 միլիոն դոլլարի այն ընդհանուր գումարի, որով նախատեսվում է վերակառուցել Հո Շի Մին քաղաքի մոտակայքում գտնվող նավահանգիստը այնպես, որ այն կարողանա սպասարկել մինչեւ 40 հազար տոննա տարողությամբ նավերին: Այդ նպատակով ստեղծվել է համատեղ ձեռնարկություն, որին 60 տոկոսով մաս են կազմում ֆրանսիական Էս-սե-դե-վի եւ նորվեգական Նորսկ Հիդրո ֆիրմաները:

Բա Ռիա Սեսեր նավահանգիստն առաջինն է լինելու Վիետնամում, որը գործելու է անձնական նախաձեռնությամբ: Վիետնամն արդեն բավական ժամանակ է, որ պայքարում է հնարավորին չափ շատ օտարերկրյա ներդրողների գրավելու, երկրում զարգացման մի շարք բարդ ծրագրեր իրականացնելու համար: Նավահանգիստը Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի (ՄՖԿ) հովանավորած երրորդ ծրագիրն է: Բացի այդ, կորպորացիան մասնակցում է Հանոյի Մետրոպոլ հյուրանոցի եւ Հո Շի Մին քաղաքի մոտ գտնվող կարբոնատների գործարանի ընդարձակմանն ու բարելավմանը: Ընդհանուր ծրագիրը պետք է մանր արժենա 40,5 միլիոն դոլլար:

ՄՖԿ-ն զարգացող երկրների մասնավոր սեկտորին օժանդակում է լինելով մի շարք բարեկարգման ռազմորդել աշխատանքներ եւ խորհուրդներ է տալիս օտար ներդրումների կանոնների վերաբերյալ: Վիետնամի դեպքում մինչեւ պաշտոնական է տրամադրել երեք միլիոն դոլլար իր սեփական ֆոնդերից: Երկրական միլիոն էլ նախատեսվում է ստանալ Ինդոսուեզ բանկից եւ նորվեգական «ՆՈՐԱԴ» զարգացման գործակալության գրանտ կողմից: Համաձայնությունը կողմերի միջեւ ստորագրել են ՄՖԿ-ի փոխնախագահ Ջեմալուդդին Կասումը եւ նավահանգստի ծրագրի իրագործման տնօրեն Ժան Լուկ Ռիշարը:

ԱՆՑՅԱԼ

Մինչեւ հիմա փնտրում են Ջեկ-Փոր բացողին

Մինչեւ օրս հայտնի չէ, թե ով է եղել հայտնի հանցագործ Ջեկ Փոր բացողը, որը 1888 թ. Լոնդոնի մութ նրբանցքներում մորթել է 5 կանանց եւ սարսափի մատնել ողջ քաղաքը:

Ոմանք կարծում են, թե դա եղել է Վիկտորիա թագուհու թոռը, ուրիշներն էլ մեղավոր են համարում հայտնի նկարիչ իմպրեսիոնիստ Ուոլթեր Սիկերտին: Լոնդոնում վերջերս լույս տեսած «Բնակավարձակալը» գիրքը տալիս է եւս մեկ վարկած: Դրա հեղինակներ Փոլ Գեյնին եւ ոստիկանության ծառայող Ստյուարտ Էվանսը գտնում են, որ հանցագործը եղել է ամերիկացի գիտնական վիրաբույժ Ֆրենսիս Թումբլեթին: Գրքում նշվում է, որ Լոնդոնում իր հրեշավոր հանցագործությունները կատարելուց հետո, վիրաբույժը սպանությունների շարքը շարունակել է անդրօվկիանոսում: Ջամայկայի եւ Նիկարագուայի ոստիկաններն արձանագրել են մի շարք համանման հանցագործություններ, որոնք սկսվել են Լոնդոնի դեպքերից անմիջապես հետո:

Սանդեյ թայմս

«ՎԱՃԱՌՈՒՄ ԵՆ»
Էժան գնով հավի ձվեր:
Զանգահարել
643054 եւ 556851

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Ռոհան նշանավոր դղյակը հյուրընկալել է հայ նկարիչներին

Հուլիսի 7-ից հոկտեմբերի 3-ը այստեղ ցուցադրվում են Մինասի, Արտո Չաքմաքչյանի, Գայանե Խաչատրյանի նկարները

«Ազգի» ընթերցողներին արդեն տեղեկացրել ենք «Հայաստանի ճանապարհները» 6-ամսյա լայնընդգրկուն փառատոնի մասին, որը փառատոնի կազմակերպիչ պրն. Ֆինդլինգի ասելով, պիտի տեղի ունենա Ֆրանսիայի տարբեր խոշոր քաղաքներում, ինչպես նաև հարակից եվրոպական երկրներում: Տեղյակ ենք, որ «Հայաստանի ճանապարհները» փառատոնին արդեն մասնակցում են Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը, Հայաստանի պետական երգչախումբը, օրերս կմեկնեն նաև այլ նվագախմբեր: Հայաստանում եղած ժամանակ պրն. Ֆինդլինգը հետաքրքրվել է նաև հայ նկարիչների ստեղծագործություններով, որոնց ցուցահանդեսների կազմակերպումը փառատոնը հյուրընկալող քաղաքներում հայ արվեստը ներկայացնող մշակութային կարևոր ձեռնարկներից է համարում: Վերոհիշյալ երեք նկարիչների ստեղծագործություններով բացվեց «Հայաստանի ճանապարհները» փառատոնը:

Հիշյալ միջազգային փառատոնի շրջանակներում Հայաստանի ազգային պատկերասրահի կողմից կազմակերպվող ցուցահանդեսների պատասխանատուն հիշյալ պատկերասրահի տնօրեն Շահեն Խաչատրյանն է: «Պոնտիվին, որտեղ կազմակերպվեց հայ նկարիչների առաջին ցուցահանդեսը, ճարտարապետական ավանդներ ունեցող, գողտրիկ քաղաք է: Այստեղ հաճախ համերգներ են տալիս աշխարհահռչակ Ռիխտերը, Մենուհինը: Իսկ Ռոհան դղյակը, որը քաղաքառական մի ընտանիքի է պատկանում, 15-րդ դարի ֆրանսիական ճարտարապետության գոհարից է և Պոնտիվիի բնակչության սիրելի վայրը», նկարագրում է պրն. Խաչատրյանը: Մինասի, Արտո Չաքմաքչյանի և Գայանե Խաչատրյանի արվեստը 60-ականներին ծնված այն երակն էր, որը պահպանելով ազգային արվեստի ավանդները, իր տոփի մեջ ավելի շատ արվեստում տիրող անազատ, հեղձուցիչ մթնոլորտի դեմ էր ընդվզում: Պրն. Խաչատրյանի կարծիքով, երեք նկարիչներն էլ իրենց արժանի գնահատանքն ստացան հենց ցուցահանդեսի բացման օրը: Քաղաքապետը, նահանգի մշակույթի ներկայացուցիչը, հրավիրվածներն առանձնակի ջերմությամբ արտահայտվեցին լուսավոր հանդեսով աշխարհին ծանոթ, կենսառեր այս երեք աշխարհներին: Մինասից ցուցադրվում են 28, Արտո Չաքմաքչյանից 22, Գայանե Խաչատրյանից 23 գործ: Ցուցահանդեսը գործում է առանց հանգստյան օրերի: Ըստ հաշվարկների, մեկ ամսվա ընթացքում 20-25 հազար հյուրեր են սպասվում: Շահեն Խաչատրյանը տեղեկացրեց, որ նույն օրերին Նորմանդիայի Քոոր կենտրոնում գտնվող Էդգար Շահինի թանգարանում բացվեց հայ մեկ ուրիշ նկարչի՝ Սամվել Համբարձումյանի գրաֆիկայի ցուցահանդեսը: Ցուցահանդեսները կարևորվեցին նաև նրանով, որ ֆրանսիացիներն առիթ ունեցան տեսնելու հայ արվեստն իր նոր դրսևորումների մեջ:

Մինչև մյուս տարի ձգվող այս փառատոնն ենթադրում է բազմազան ծրագիր: Պատկերասրահի տնօրենը նշեց մի քանիսի մասին: Պուասիե քաղաքում, որտեղից սերել է Կիլիկիայի Լուսինյան թագավորությունը, կա 19-րդ դարի արվեստի թանգարան: Այստեղ կազմակերպվելու է 19-րդ դարի ռուսական արվեստի ցուցահանդես պատկերասրահի ֆոնդերից: Պուասիեի քաղաքապետարանի շենքում զուգընթաց կբացվի արդի հայ արվեստագետների ցուցահանդեսը, որը կկազմակերպվի նաև Մեց, Ծեկան, Նիցցա, Նիմ, Լիոն քաղաքներում: Փետրվարին Փարիզում կբացվեն Սարյանի վաղ շրջանի (1903-08թթ) ջրաներկերի և Մինասի գծանկարի (1972-75 թթ.) ցուցահանդեսները: Այս բոլորի մեջ ամենածավալունը Մարսելի Կանտինի թանգարանում նախատեսված «Ավանգարդիզմը և հայ ծովանկարիչները» ցուցահանդեսն է լինելու: Նկարների մի մասը կտարվի Հայաստանից, իսկ մյուս մասը կվերցվի Ֆրանսիայի տարբեր թանգարաններից և նկարահավաքներից: Ցուցահանդեսը (1-ին անգամ նույն ընդգրկումով բացվել է 1993-ին, Հայաստանի պատկերասրահում) կներկայացնի հայ բոլոր ծովանկարիչներին, որոնց զգալի մասը ստեղծագործել է Ֆրանսիայում: Այդ առիթով ցուցահանդեսի բացմանը կնախորդի «Ծովի երգը» գունավոր պատկերագրքի լույսընծայումը՝ նվիրված հայ ծովանկարիչներին: Չմոռանանք նշել, որ «Հայաստանի ճանապարհները» փառատոնի մշակութային միջոցառումներն ամփոփվելու են երկմաս մի պատկերագրքի մեջ, որը լույս է տեսնելու փառատոնի կազմակերպիչ և պատասխանատու պրն. Ֆինդլինգի կողմից:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Բացվեց Հրաչյա Հակոբյանի անհատական ցուցահանդեսը

Հայաստանի ազգային պատկերասրահում երեկ բացվեց վաղամեռիկ նկարիչ Հրաչյա Հակոբյանի (1935-1982) անհատական ցուցահանդեսը: Ինչպես ցուցահանդեսի բացմանը տեղեկացրեց Ազգային պատկերասրահի տնօրեն Շահեն Խաչատրյանը, բնատուր արտակարգ ձիրքով օժտված նկարչի գործերի միայն մի մասը հնարավոր եղավ ներկայացնել, քանի որ կենդանության օրոք նրա ստեղծագործություններն արդեն գրվել էին ամենատարբեր մասնավոր հավաքածուներում: Հետմահու Հակոբյանի նկարների բազմաթիվ ցուցահանդեսներ են բացվել (վերջինը՝ Փարիզում) որոնց ակտիվ կազմակերպիչը նկարչի կինն է՝ տիկին Վիլենան: «Իր բոլորի մեջ կյանքն ավարտած Հրաչյան սկսեց ստեղծագործել մեր արվեստի համար դժվար ժամանակներում՝ 60-ականներին: Նա էլ շատերի նման խնդիր դարձրեց արվեստը արվեստին վերադարձնելը», կարևորեց պրն. Խաչատրյանը: Ցուցահանդեսում ներկայացված են նկարչի տարբեր տարիներին ստեղծված կոմպոզիցիոն բեմական նկարներ, մի քանի մոնումենտալ դեկորատիվ գործեր, բազմաթիվ դիմանկարներ, բնանկարներ, նատյուրմորտներ, մասիսանկարներ: Հրաչյա Հակոբյանի պաստելային մեղմ ու զուսպ ֆոնի վրա առանձնացվող դեղին-դարչնագույն-կանաչ մուգ տոների վրձնումներն առավել նկատելի են վաղ շրջանի գործերում: 70-80-ականներին ստեղծված գործերն ավելի շատ «հեռացած» են նկարչի նախորդ աշխարհից և թեկուզ ոչ կայունացած, բայց նոր ուղի են նախանշում: Այս գործերում («Մերկ կինը», 1980 թ., «Լողացող կինը», 1981 թ.) նախկին «խիստ» տեսողությունը կարծես անսահման ազատ է: Ցուցահանդեսում առանձնահատուկ աչքի է ընկնում նկարչի օպերային թատրոնի համար արված էսքիզները: «Ես համոզված եմ, որ դրանք մի օր կհայտնվեն իրենց իսկական տեղում՝ օպերային թատրոնի պատերին», ցուցահանդեսի բացմանը հույս հայտնեց ճարտարապետ Աշոտ Ալեխանյանը:

«Լողացող կինը Սևանի ափին». 1979

Ա. Հ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հանդիպում Անրի Վեռնոյի հետ

Ժնևի նահանգի առևտրի նախարարի հովանավորությամբ կազմակերպվել է երեկո՝ ի պատիվ հայ կինոբեմադրիչ Անրի Վեռնոյի, հաղորդում է «Ամերիկայի ձայնը»: Երեկոյի մասնակիցների թվում էին Շվեյցարիայում Լիբանանի դեսպանը, ԱՄՆ-ում Լիբանանի մշտական ներկայացուցիչը, Հայաստանի մշտական ներկայացուցիչ Սեյիք Շահնազարյանը, Ֆրանսիայի հյուպատոսը, պաշտոնատար այլ անձինք: Վեռնոյի պատվին տրված համերգին մասնակցել են դաշնակահար Արթուր Ահարոնյանը, ջութակահար Հայկ Դավթյանը: Այնուհետ շնորհակալության խոսք է ասել Վեռնոյը՝ պատմելով իր վերջին երկու «Մայրիկ» և «Պարադի փողոց, թիվ 588» ինքնակենսագրական բնույթի ֆիլմերը: Ի դեպ, ֆիլմերն այս տարի թարգմանվել են հայերեն և ներկայացվել հայկական հեռուստատեսության «3-րդ ալիք» ծրագրով:

Արմենպրես

Մոսկվայում կբացվի Վիսոցկու հուշարձանը

Մոսկվայի կենտրոնում օրերս կբացվի Վլադիմիր Վիսոցկու հուշարձանը: Երգչի բարեկամների և քաղաքային իշխանությունների ջանքերով հուշարձանը կերտվել է 20 օրում: Այն կդրվի Ստրաստնի բուլվարի և Պետրովկայի խաչմերուկում: Արձանի հեղինակն է քանդակագործ Գենադի Ռասպոպովը: Ճարտարապետական ողջ հորինվածքն իրենից ներկայացնում է հունական ամֆիթատրոն, որի կառուցումը պետք է ավարտվի մինչև Մոսկվայի օրը: Հուլիսի 25-ի բացման արարողությանն սպասվում է քաղաքապետ Յուրի Լուժկովի մասնակցությունը: Հուշարձանը կօծվի:

Ռիա-Նովոստի

ԱԶԴԱԳԻՐ

Դրամատիկ թատրոն

Այսօր թատրոնը կներկայացնի Վիլյամ Շեքսպիրի «Հուլիոս Կեսար» բեմադրությունը: Վաղը հանդիսատեսը կդիտի էդուարդո դե Ֆիլիպոյի «Իտալական ամուսնություն» ներկայացումը: Սկիզբը ժամը 15-ին: Թատրոնի ճեմասրահում ներկայացումներից առաջ ինչպես միշտ, համերգ կտա դաշնակահարուհի Թամար Հովհաննիսյանը, բացի այդ հանդիսատեսը կարող է տեսնել Հայաստանի մշակույթի ֆոնդի նկարիչների ցուցահանդեսը:

Էդգար Էլբակյան (Արիոն) թատրոն

Այսօր թատրոնի հյուրը կարող են լինել փոքրիկները, որոնց համար կներկայացվի Արմեն Էլբակյանի «Կախարդված անտառը»: Սկիզբը՝ ժամը 12-ին:

Նաիրի կինոթատրոն

Շաբաթ և կիրակի օրերին կինոթատրոնի մեծ դահլիճում կցուցադրվի ամերիկյան «Դիմակ» գեղարվեստական ֆիլմը: Սկիզբը՝ 11-ին, 12.40-ին, 14.20-ին, 16-ին, 17.40-ին, 19.20-ին և 21-ին: Միջին (Բուրատինո) դահլիճում կցուցադրվի «Եռակի դավաճանություն» ամերիկյան ֆիլմը: Գլխավոր դերում՝ Մայքլ Պարե: Սկիզբը՝ ժամը 10.30-ին, 12.10-ին, 13.50-ին, 15.30-ին, 17.10-ին, 18.50-ին, 20.30-ին: Կինոթատրոնի փոքր դահլիճում կցուցադրվի «Մի քանի սիրային պատմություն» (Ռուսաստան) ֆիլմը: Գլխավոր դերերում՝ Արմեն Ջիգարխանյան, Գեորգի Վիցին: Սկիզբը՝ ժամը 10-ին, 11.30-ին, 13.05-ին, 14.35-ին, 16.05-ին, 17.45-ին, 20.45-ին:

«Այրարատ» կինոթատրոն

Այսօր և վաղը կինոթատրոնի տեսասրահում հանդիսատեսը կարող է դիտել «Պայթյունից քշվածները» ամերիկյան ֆիլմը: Սկիզբը՝ ժամը 12-ին, 14-ին, 16-ին: Փոքր դահլիճում կցուցադրվի ամերիկյան «Գաղտնի խաղեր» ֆիլմը: Սկիզբը՝ ժամը 11-ին, 13-ին, 15-ին: Մանկական տեսասրահում ժամը 12.30-ին, 14.30-ին, 16.30-ին կցուցադրվի «Գլադիատորի սխրանքը» (ԱՄՆ) ֆիլմը: Շաբաթ օրը ժամը 10-ին (բարեգործական) մանկական տեսասրահում կցուցադրվի վերոհիշյալ ֆիլմը, իսկ կիրակի օրը կցուցադրվի մուլտծրագիր:

Մոսկվա կինոթատրոն

Այսօր և վաղը կինոթատրոնի առաջին դահլիճում կցուցադրվի «Սիրելի բարեկամ» (Ֆրանսիա) ֆիլմը: Սկիզբը՝ ժամը 11-ին, 13-ին, 15-ին, 17-ին, 19-ին: Իսկ երկրորդ դահլիճում կցուցադրվի ամերիկյան «Երազանքների թակարդ» ֆիլմը: Սկիզբը՝ ժամը 12-ին, 14-ին, 16-ին, 18-ին:

ՓԱՌԱՏՈՆ

Ահարոնյանը և Տեր Մերկերյանը Հայաստանի ֆիլհարմոնիկի հետ

«Հայաստանի ճանապարհները» միջազգային փառատոնի շրջանակներում այսօր Պոնտիվիի Ս. Գևորգ տաճարում Հայաստանի ֆիլհարմոնիկի հետ հանդես կգա Ռուբեն Ահարոնյանը՝ հնչեցնելով Չայկովսկու ջութակի կոնցերտը: Հուլիսի 30-ին Լյուքսեմբուրգի երաժշտական կենտրոնում ֆիլհարմոնիկի համերգային ծրագրի մենակատարը կլինի Ժան Տեր Մերկերյանը: Նրա կատարմամբ կհնչի Բեթհովենի ջութակի կոնցերտը:

Մոսկվայի կինոփառատոնին Հայաստանը երկու ֆիլմով

Մոսկվայի միջազգային կինոփառատոնին կցուցադրվեն Միքայել Դովլաթյանի «Լաբիրինթոս» գեղարվեստական և Ռուբեն Գևորգյանցի «Փարաջանով. վերջին կոլաժ» վավերագրական ֆիլմերը: Երկու ֆիլմերից մրցութային ծրագրով կցուցադրվի միայն առաջինը՝ «Լաբիրինթոսը», որն արդեն հասցրել է արժանանալ Բեռլինի միջազգային կինոփառատոնի ժյուրիի հատուկ մրցանակին: Ֆիլմը, որտեղ գլխավոր դերում հանդես է գալիս ֆրանսահայ կինոդերասան Սերժ Ավետիքյանը, նկարահանվել է ֆրանսահայ կինոգործիչների հետ համատեղ:

Նոյյան տապան

Պետության կողմից արտոնագրված
«ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑԻ»
հայկական համալսարանը

Հայտարարում է 1995-96 ուստարվա ընդունելություն հետևյալ մասնագիտությունների գծով.

ա) հայագիտություն (այդ թվում նաև օտար լեզվից հայերեն թարգմանության մասնագիտացմամբ),

բ) ռոմանագերմանական բանասիրություն (անգլերեն-գերմաներեն, գերմաներեն-ֆրանսերեն, ֆրանսերեն-անգլերեն կամ իսպաներեն),

գ) ընդհանուր պատմություն (այդ թվում նաև դիվանագիտական կառավարման մասնագիտացմամբ)՝ օտար լեզվի խորացված ուսուցմամբ,

դ) էկոնոմիկա և արտադրության կառավարում՝ անգլերեն լեզվի խորացված ուսուցմամբ:

Ուսման տևողությունը 4 տարի է, կատարելագործված ծրագրով: Ուսման վարձը՝ պայմանագրային, ուստարվա ընթացքում չի փոխվում: 2 տարի անընդմեջ գերազանց սովորող ուսանողները (ուսումը գերազանց շարունակելու դեպքում) ազատվում են ուսման վարձից:

Այլ բուհերում սովորող կամ բարձրագույն կրթություն ունեցող անձինք համալսարանում կարող են ձեռք բերել երկրորդ մասնագիտություն: Մասնագիտությամբ աշխատող կամ բանակում ծառայող անձինք կարող են սովորել էքստեռն:

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչև օգոստոսի 25-ը, ամեն օր ժ. 10-14-ը, բացի շաբաթ և կիրակի օրերից: Քննությունները՝ հուլիսի 25-30-ը և օգոստոսի 25-30-ը: Դասերի սկիզբը՝ սեպտեմբերի 1-ից: Համալսարանն աշխատում է առաջին հերթ՝ ժ. 9-14-ը:

Համալսարանի հասցեն. Երևան, Տիգրան Մեծի պողոտա, 65 ա. 7-րդ հարկ («Սասունցի Դավիթ» մետրո կայարան, թիվ 119 ֆրանսիական թեքումով դպրոցի դիմաց):
Հեռախոս: 57-31-71, 57-18-22, 57-37-48:

Ընդունող հանձնաժողով

digitised by A.R.A.R.@

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Շիրակը» մեկնեց ԱՄՆ

«Պռոմոուտերի» հրավերով անցյալ գիշեր Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ մեկնեց Գյումրիի «Շիրակը»: Տասնօրյա ուղեւորության ժամանակ «Շիրակը» մասնակցելու է մրցաշարի: Մասնավորապես հայտնի է, որ հուլիսի 25-ին Հայաստանի չեմպիոնն ուժերը չափելու է Մեքսիկայի չեմպիոն Գվադալախարայի «Չիվաս» թիմի հետ: Հուլիսի 27-ին Լոս Անջելեսի «Կոլիզեյում» մարզահամալիրում նախատեսված է հանդիպումը Սալվադորի չեմպիոն «Ֆիրպո» թիմի հետ: Ենթադրվում է նաեւ Թել Ավիվի «Մակկաբի» թիմի մասնակցությունը «Չեմպիոնների գավաթ» անունը կրող մրցաշարին: ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության նախնական փուլի պատասխանատու երկու հանդիպումներից առաջ դա նախապատրաստական լավ առիթ է «Շիրակի» համար:

ԱՄՆ մեկնելուց առաջ Գյումրիի «Շիրակը» իր առաջին հանդիպումն անցկացրեց աշուն-գարուն սկզբունքով անցկացվող հանրապետության բարձրագույն խմբի անդրանիկ առաջնությունում: «Շիրակը» Գյումրիում ընդունեց Երեւանի «Վանին»: Խաղն անհաջող դասավորվեց դաշտի տերերի համար: Հյուրերից Աշոտ Ավետիսյանը երկու անգամ գրավեց «Շիրակի» դարպասը եւ «Վանը» առջեւում էր 2-0 հաշվով: Առաջին կեսում արձանագրվեց 2-1: Երկրորդ կեսի 12-րդ րոպեին Աշոտ Ավետիսյանը մրցավարի կողմից զգուշացվելուց հետո դժգոհելով հայհոյեց նրան եւ արժանացավ կարմիր քարտի: «Վանը» մնաց 10 խաղացողով: «Շիրակին» հաջողվեց հավասարեցնել հաշիվը: Նույնիսկ առիթ ներկայացավ հաղթանակ կորզել: Սակայն ՀՀ հավաքականի անդամ Հարություն Վարդանյանը չկարողացավ անվրեպ իրացնել 11 մետրանոցը:

Գյումրիի «Շիրակը»

Խաղն ավարտվեց ոչ ոքի 2-2: Շիրակցիներն առաջին իսկ տարում, այն էլ սեփական հարկի տակ, կարեւոր միավոր կորցրեցին: Դաշտի տերերից պատասխան գոլերի հեղինակ դարձան Արսակ Ադամյանն ու Գրիգոր Գրիգորյանը:

Բնականաբար, արդյունքը գոհացուցիչ չէր շիրակցիների համար: Մարզիչները 8 հոգու անբավարար գնահատական նշանակեցին: Միայն Արսակ Ադամյանն ու Հակոբ Արտոյանը արժանացան 4-ի: Հակառակ դրան «Վանի» 8 ֆուտբոլիստներ արժանացան 5 գնահատականի:

Այսօր տեղի է ունենալու մեկ հանդիպում: Երեւանում մրցելու են ՀՄՄ-ն եւ «Երեւանը»:

Վաղը երեք հանդիպումով կավարտվի առաջին տուրը: Կմրցեն.

«Փյունիկ»-«Ղարաբաղ»
«Կոտայք»-«Ցեմենտ»
«Զանգեզուր»-«Արագած»

Տեղեկացնենք, որ ՀՄԸՄ թիմն այսուհետ կրելու է «Փյունիկ» անունը:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԳԱՎԱԹ

Եզրափակիչում՝ Ուրուգվայն ու Բրազիլիան

Ուրուգվայում շարունակվող Ամերիկայի գավաթի խաղարկությունում եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերեցին աշխարհի քառակի չեմպիոն Բրազիլիայի եւ կրկնակի չեմպիոն Ուրուգվայի հավաքականները:

Կիսաեզրափակիչում Բրազիլիայի հավաքականը ուժերը չափեց ԱՄՆ-ի հավաքականի հետ: Այդ հանդիպումն անցյալ տարի ԱՄՆ-ում տեղի ունեցած աշխարհի առաջնության նույն մրցակիցների միջեւ խաղի կարծես կրկնությունը լիներ: Այս անգամ էլ բրազիլացիները հաղթեցին նույն՝ 1-0 հաշվով: Գոլը 13-րդ րոպեին խփեց Ալդաիրը:

Հիշեցնենք, որ մյուս կիսաեզրափակիչում Ուրուգվայի հավաքականը 2-0 հաշվով հաղթել էր Կոլումբիայի թիմին:

Եզրափակիչ հանդիպումը Բրազիլիայի եւ Ուրուգվայի հավաքականների միջեւ, որը տեղի է ունենալու կիրակի օրը, հսկայական հետաքրքրություն է առաջացնում: 1950 թ. Բրազիլիայում տեղի ունեցած աշխարհի առաջնության եզրափակիչում դաշտի տերերը դառը պարտություն կրեցին ուրուգվայցիներից: Հիմա աշխարհի չեմպիոններին ռեւանշ վերցնելու առիթ է ներկայացել:

Այսօր 3-րդ տեղը վիճարկելու են ԱՄՆ-ի եւ Կոլումբիայի հավաքականները: Այս թիմերի մրցավեճը նույնպես սկզբունքային է այն իմաստով, որ անցյալ տարի աշխարհի առաջնության շրջանակներում ԱՄՆ-ի հավաքականի հաղթանակը կոլումբիացիների նկատմամբ շատ բանկ նստեց լատինաամերիկացիների վրա, որի հետեւանքով զոհ դարձավ Կոլումբիայի հավաքականի պաշտպան Էսկոբարը, նրան սպանեցին իր հայրենիքում այն բանի համար, որ ԱՄՆ-ի հավաքականի հետ խաղում անզգուշորեն գնդակը ուղարկել էր սեփական դարպասը:

ՃԱՆԱՉՈՒՄ

Բրազիլիայի հավաքականի նոր աստղը՝ Տուլիոն

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ,
Վալանս, Ֆրանսիա

«Ամեն մի խաղում առնվազն մեկ գնդակ պետք է խփեմ: Սա իմ միջին ցուցանիշն է», հայտարարեց Բրազիլիայի հավաքականի հարձակվող Տուլիոն, որի լրիվ անունն է Տուլիո Ումբերտո Պերեյրա Դա Կոստա: Այս հայտարարությունը փոքր-ինչ բացառիկ բնույթ է կրում, քանի որ սա հավանաբար առաջին անգամն է, երբ բրազիլացի մի խաղացող վստահորեն գովաբանում է ինքն իրեն: Ան-

վտարար Բրազիլիայի հավաքականում ֆուտբոլիստները բնավորությամբ համեստ են եւ գրեթե ոչինչ չեն ասում իրենց կատարածի եւ կատարվելիքի մասին: Բրազիլիայի հավաքականի մարզիչ Մարիո Զագալոն 25-ամյա այս ռմբարկուին հրավիրեց մասնակցելու ԱՄՆ գավաթի խաղարկությանը: Արդեն մի քանի տարի է, որ Տուլիոն երազում է իր տեղն ապահովել Բրազիլիայի հավաքականում: Մինչեւ հիմա «Սելեսաոյի» (Բրազիլիայի հավաքական) կազմում նա անցկացրել է 8 հանդիպում եւ խփել 8 գնդակ: Տուլիոն ծնվել է Բրազիլիայի կենտրոնում գտնվող Գոյանիա քաղաքում: 18 տարեկան հասակում նա իր առաջին հանդիպումն անցկացրեց «Գոյաս» պրոֆեսիոնալ թիմում: 2 տարի անց Տուլիոն դարձավ Բրազիլիայի առաջնության լավագույն ռմբարկու: Բայց նա մեծ համբավ չուներ, քանի որ, ինչպես ինքն էր ասում, «Բրազիլիայում այն, ինչը կատարվում է Ռիո Դե Ժանեյրոյից եւ Սան Պաուլոյից դուրս, ոչ մեկին չի հետաքրքրում»: 1992 թ. Տուլիոն լքում է «Գոյաս» թիմը եւ տեղափոխվում Փարիզի «Սեն Ժերմեն»: Բայց այստեղ հաջողությունը նրանից երես է թեքում: Տուլիոն մեկուկես տարի խաղում է Շվեյցարիայի «Սիոն» թիմում: Այստեղ էլ հաջողությունը մեծ չէր: Տուլիոն ասում է.

«Շվեյցարիայում աշխել չէի սիրում, քանի որ շատ ցուրտ երկիր է: Շուտով զգացի, որ այստեղ խաղալով իմ ապագային ոչինչ չի ավելանա»: Տուլիոն ստիպված վերադառնում է Բրազիլիա: Բայց 6 ամիս նա անգործ է մնում, չգտնելով ուրիշ թիմ, քանի որ շատ դրամ էր ուզում: 1994-ին Ռիոյի «Բոտաֆոգոն» 1,4 մլն դոլարի պայմանագրով գնում է Տուլիոյին: Բրազիլիայի առաջնության 25 խաղերում Տուլիոն «Բոտաֆոգոյի» կազմում խփում է 19 գնդակ՝ «Պալմեյրաս» թիմի հարձակվող Ամորոսոյի հետ դառնալով գլխավոր ռմբարկու: Բրազիլիայում ֆուտբոլիստների կրթական ցածր մակարդակը նրանց հեռու է պահում լրագրողներից: Սակայն Տուլիոն իր շատախոսությամբ եւ հայտարարություններով բացառիկ է եւ դարձել է լրագրողների ու մեկնաբանների ամենասիրված աստղերից մեկը: Տուլիոն միաժամանակ հեռուստատեսությամբ «7 UP» խմիչքի գովազդն է անում: Նա 9 համարի իր մարզաշապիկը այդ պատճառով փոխել է 7-ով:

Տուլիոն ամսական ստանում է շուրջ 50 հազար ամերիկյան դոլլար, բնակվում է Ռիո Դե Ժանեյրոյի գեղատեսիլ ու շքեղ թաղամասերից մեկում եւ վարում է BMW մակնիշի ավտոմեքենա: Այս տարվա Բրազիլիայի առաջնություններում Տուլիոն եւ Ռոմարիոն («Ֆլամենգո») իրար դեմ էին պայքարում՝ տիրելու Ռիո Դե Ժանեյրոյի աստղի կոչմանը: Այս մրցակցությունում հաղթեց Ռոմարիոն, քանի որ «Ֆլամենգո»-«Բոտաֆոգո» խաղում Տուլիոն առաջին 20 րոպեից հետո հեռացվեց դաշտից, մինչ Ռոմարիոն դարձավ «Ֆլամենգոյի» խփած հաղթական երեք գոլերի հեղինակ: Բրազիլական թերթերը ծիծաղելով Տուլիոյի վրա, գրեցին. «Տուլիոն մարկետինգի (բիզնեսի) գոլեադոր է (գնդակ խփող)»: Տուլիոն ասում է. «Թերթերն ինձ ներկայացրին իբրեւ Ռոմարիոյին հակառակ մի խաղացող, ձգտելով խաղերին մի քիչ սուր բնույթ հաղորդել: Ես էլ ես փոքր-ինչ ընկա այդ թակարդի մեջ»: Բայց բախտը Տուլիոյի կողմն էր. Ռոմարիոն Բրազիլիայի առաջնությունում վնասվածք է ստանում եւ Տուլիոյից 7 խաղ պակաս է անցկացնում: Տուլիոն 27 գնդակով դառնում է ռմբարկու: Ռոմարիոն նրանից ետ է մնում 1 գնդակով: Բայց ոչ «Բոտաֆոգոն», ոչ էլ «Ֆլամենգոն» չեմպիոնի կոչմանը չարժանացան: Այն բաժին ընկավ «Ֆլումինենսեին»: Վնասվածք ունեցող Ռոմարիոն եւ մի քիչ հանգստանալու ու շունչ առնելու ցանկություն հայտնած Բեբետոն հավաքական չհրավիրվեցին Ամերիկայի գավաթի խաղարկությանը մասնակցելու: Տուլիոյի ճանապարհը դեպի համբավ բացվել է:

Բաժինը վարում է
ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

ՇԱԽՄԱՏ

Կարպովը կրճատեց տարբերությունը

Դորտմունդում շարունակվող շախմատի միջազգային խոշորագույն մրցաշարի 6-րդ տուրում արձանագրվեց միայն մեկ արդյունավետ ելք: ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Անատոլի Կարպովը հաղթեց Լոթիեին: Մյուս հանդիպումներն ավարտվեցին ոչ-ոքի: Միավոր կիսեցին Կրամնիկն ու Լեկոն, Շորթն ու Իվանչուկը, Բելյավսկին ու Պիկետը, Լոտյեն ու Բարեեւը: Մրցաշարային աղյուսակը միանձնյա շարունակում է գլխավորել Կրամնիկը, որը վաստակել է 5 միավոր: Սակայն նրան ընդհուպ մոտեցել է Անատոլի Կարպովը, որը զիջում է ընդամենը կես միավորով, երրորդ տեղում է աշխարհի ամենաերիտասարդ գրոսմայստեր հունգարացի Լեկոն, որը վաստակել է 6 միավոր:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ողնուղեղի վնասվածքներով հիվանդները ստացան հատուկ սպորտային սայլակներ

Հուլիսի 21-ին գերմանական Կարմիր խաչի կողմից Երեւանի հետտրավմատիկ վերականգնողական կենտրոնի ողնուղեղի վնասվածքով հիվանդների անվասայլային բասկետբոլի թիմին հանձնվեց երկու սպորտային սայլակ՝ յուրաքանչյուրը 2,5 հազ. ԱՄՆ դոլար արժողությամբ: Օգնության կազմակերպիչը Գերմանիայի Կարմիր խաչի Բադեն-Վյուրթեմբերգ երկրամասի Կարմիր խաչի ղեկավար Գերման Մայերն է: Հայաստանին օգնության նպատակով նրա այս այցը 25-րդն է: Սայլակների ծախսը ֆինանսավորել է Գերմանիայի Բադեն-Վյուրթեմբերգ հողի իշխան Լյուդվիգ Պրինց ֆոն Բայերը:

Վերականգնողական կենտրոնի անվասայլային բասկետբոլի թիմը, որը միակն է տարածաշրջանում, անցյալ տարի ԱՊՀ երկրների մրցույթում գրավել է երրորդ տեղը: Թիմում ընդգրկված է

ողնուղեղով հիվանդ 11 երիտասարդ, մեծ մասը Սպիտակի երկրաշարժից հաշմված: Այն հրավիրված է մասնակցելու միջազգային մրցույթներին, որի համար անհրաժեշտ են հատուկ սպորտային անվասայլեր: Ինչպես Նոյյան տապան գործակալության թղթակցին հայտնեց Կարմիր խաչի ու կարմիր մահիկի միջազգային ֆեդերացիայի Հայաստանի պատվիրակության ղեկավար Ջոն Լեյնը, ներկայումս թիմին անհրաժեշտ են մոտ 10 հզն ԱՄՆ դոլար արժողության սայլակներ, որոնց ձեռքբերման համար այժմ ֆեդերացիան աշխատում է տարբեր երկրների Կարմիր խաչի ազգային ընկերությունների հետ:

ԽՃԱՆԿԱՐ

Ռեկորդակիր կամուրջը

«Տուր դը Ֆրանսի» մասնակիցները հերթական անգամ անցան հանրահայտ «Նորմանդի» կամուրջի վրայով: Այս ռեկորդակիր կամրջի 214 մետր բարձրություն ունեցող ամեն մի սյան ծանրությունը 20 հազար տոննա է: Կամրջի երկարությունը 2141 մետր է: Այն կառուցվել է այնպիսի հաշվարկով, որ դիմանա մինչեւ 350 կմ/ժամ արագությամբ քամիների դեմ, որը տեղի ամենաուժեղ քամիների կրկնապատիկ արագությունն է: Այս կամրջի արժեքն է 2,7 միլիարդ ֆրանկ:

Ավելանժի փեսան՝ կրկին նախագահ

Ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիայի նախագահ Ժոաո Ավելանժի փեսան՝ Ռիկարդո Տեիսեյրան 4 տարով նորից ընտրվեց Բրազիլիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ: Նա առաջին անգամ այդ պաշտոնին ընտրվել է 1989-ին:

Բուռուչագայի դժբախտությունը շարունակվում է

«Վալանսիեն»-«Օլիմպիկ» (Մարսել) սկանդալային խաղից հետո արգենտինացի հանրահայտ ֆուտբոլիստ, 1986 թ. աշխարհի չեմպիոն Բուռուչագայի դժբախտությունների ողբերգությունը շարունակվում է: Բուռուչագան այն ժամանակ խաղում էր Ֆրանսիայի «Վալանսիեն» թիմում եւ վերոհիշյալ տխրահռչակ հանդիպման մասնակիցներից մեկն էր: Նրա կինը՝ Լաուրա Մենդոզան, 33 տարեկան հասակում, Բուենոս Այրեսում տեղի ունեցած մի ավտովթարի հետեւանքով վախճանվեց հիվանդանոցում: Բուռուչագայի ավտոմեքենան ուժգնորեն բախվել էր հոսանք տանող մի սյունի եւ մահացու վնասել Լաուրայի գանգուղեղը:

«Ֆերենցվարոշը»՝ չեմպիոն

Հունգարիայի չեմպիոն դարձավ «Ֆերենցվարոշ» թիմը, որը վաստակեց 59 միավոր: Նրանից 7 միավորով հետ մնաց «Ույպեշտ Դոժան»: 3-րդ տեղը 49 միավորով գրավեց «Դեբրեցենը»:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ԲԱՔՈՒ

Բաքուն փորձում է սիրաշահել Թեհրանին

ԲԱՔՈՒ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ ԽՄԱՊՐԵՍ: Ինչպես հայտնի դարձավ Խաբար սերվիս գործակալությանը Ադրբեջանի ղեկավարությանը մոտիկ կանգնած աղբյուրներից, Բաքուն քննարկում է «Շահդենիզ» ծովային հանքավայրի մշակման նոր նավթային կոնսորցիում ստեղծելու հնարավորությունը: Ենթադրվում է, որ միության մասնակիցներ կդառնան իրանյան, անգլիական, նորվեգական, գերմանական, ֆրանսիական եւ ռուսաստանյան ընկերությունները: Նույն աղբյուրների տվյալներով, ամերիկյան ֆիրմաների ներգրավումը չի նախատեսվել՝ Թեհրանի դեմ Վաշինգտոնի ձեռնարկած տնտեսական էմբարգոյի պատճառով: Հավանաբար, այս ձեւով է, որ Ադրբեջանը մտադիր է կարգի բերել վերջերս զգալիորեն սառած իր հարաբերությունները Իրանի հետ:

Այսօր Միլլի մեջլիսը հերթական նիստում երկրի նախագահի առաջարկությամբ Արիֆ Շարիֆովին հաստատեց փոխվարչապետի պաշտոնում: Շարիֆովը կհամակարգի շինարարության եւ ճարտարապետության հարցերը: Մինչ այդ նա «Ազերավտոյոլ» պետական ճանապարհաշինական ընկերության նախագահն էր:

ՄՈՍԿՎԱ

Ելցինը շարունակում է գործել հիվանդանոցային պայմաններում

ՄՈՍԿՎԱ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Կենտրոնական կլինիկական հիվանդանոցում իր բուժումը շարունակող նախագահ Բորիս Ելցինը հուլիսի 20-ին հրամանագիր է ստորագրել Վլադիմիր Մալկեւիչին Չեչնիայի Գերագույն դատարանի նախագահ նշանակելու մասին: Նույն օրը նա հեռախոսազրույց է ունեցել Գերմանիայի կանցլեր Քոլի հետ: Այդ զրույցի ընթացքում երկու երկրների ղեկավարները նշել են բոսնիական խնդրի լուծման համար միջազգային ջանքերի համադրման անհրաժեշտությունը:

Ի դեպ, գերմանական «Բայնիշեր մերկուր» շաբաթաթերթն օրերս գրեց, որ 1994 թ. Բեռլինից ռուսական զորքերի հեռացման արարողությունից անմիջապես առաջ ԳՖՀ այցելած նախագահ Բորիս Ելցինը հանկարծակի ցնցվել է, տապալվել եւ աչքերը չռել: «Մենք կարծեցինք, թե նա մեռած է», խոստովանել է կանցլեր Հելմուտ Քոլի եւ արտգործնախարար Քլաուս Քինկելի հետ Ելցինի զրույցին ներկա գտնված անձանցից մեկը: Բորիս Ելցինի անձնական բժիշկն արագորեն ոտքի է կանգնեցրել նրան, եւ հինգ րոպե անց զրույցն արդեն շարունակվում էր:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վրուբելի առեւանգված նկարի համար միջազգային հետախուզում

«Ռուսական արվեստի թանգարանից գողացված Միխայիլ Վրուբելի ջրանկարի մասին ոչ մի նորություն էլ չկա», Նոյյան տապան գործակալության թղթակցին հաղորդել է ՀՀ ՆԳՆ տեղեկատվության բաժնի պետ Վայն Պետրոսյանը եւ միաժամանակ տարակուսանք արտահայտել թղթակցի ցուցաբերած հետաքրքրության առթիվ: Այսպիսով, այս տարվա հունիսի 5-ին գողացված Վրուբելի «Դեւը եւ հրեշտակը Թամարի հոգու հետ» ջրանկարը դեռեւս հայտնաբերված չէ: Հետաքննությունը շարունակվում է: Հավաստի աղբյուրներից հայտնի է նաեւ, որ նկարի որոնման համար հայտարարված է միջազգային հետախուզում: ՆՏ

Փարիզի հայկական ռադիոկայանը տեղափոխվեց Ալֆորվիլ

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: «ԱՅԲ ՖՄ» ռադիոկայանը տեղափոխվեց նոր կենտրոնավայր (Ալֆորվիլ), որը տրամադրել է տեղի քաղաքապետ Ռ. Ռուժեն: Կազմակերպված ընդունելության ժամանակ ռադիոընկերության նախագահ Անրի Փափազյանը իր ելույթում շնորհակալություն հայտնեց տեղի իշխանություններին, այնուհետեւ ներկայացրեց կայանի գործունեության 3 հիմնական ուղղությունները՝ կրթական, լրատվական, բանավիճային:

Փոթի-Բուրգաս լաստանավային կապ

ՓՈԹԻ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեկ Փոթի (Վրաստան) եւ Բուրգաս (Բուլղարիա) սեւծովյան նավահանգիստների միջեւ լաստանավային կապ հաստատվեց: Նավերը կարող են փոխադրել 40 մեծաբեռ ավտոմոբիլ: Ռուսական աղբյուրների հաղորդման համաձայն, լաստանցարանի բացումը ընդլայնում է ոչ միայն այդ երկու երկրների առեւտրատնտեսական գործակցության հնարավորությունները, այլեւ կարող է բարելավել Հայաստանի առեւտրի հնարավորությունները:

ԱՐՄԻՆՏԵՐՏՈՒՐ
ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱՆ
առաջարկում է
ամառային հանգիստ լավագույն ծովափնյա հանգստավայրերում
«Զոլոտիե պեսկի» (Բուլղարիա)
Ծովափնյա հյուրանոց
Ուղեգրերը՝ 7, 14 եւ 21 օրով
ԵՐԵՎԱՆ-ԲՈՒՐԳԱՍ-ԵՐԵՎԱՆ չվերթը ամեն ուրբաթ
Լիմասոլ (Կիպրոս)
4**** հյուրանոց, անմոռանալի հանգիստ, գործարքների հնարավորություն
ԵՐԵՎԱՆ-ԼԱՌՆԱԿԱ-ԵՐԵՎԱՆ թռիչքը՝ հուլիսի 20-ից, 14 օրը մեկ
Հասցեն՝ Երեւան, Հ.Հակոբյան փ., 2
Հեռ. 272-008, 272-007, 272-450

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Ռուսաստանում կա 2,2 մլն. գործազուրկ

ՄՈՍԿՎԱ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ-ԽՄԱՊՐԵՍ: Ռուսաստանում գործազուրկների թիվը 1994 թ. հունվարից մինչեւ 1995 թ. հուլիսը 1 մլն.-ից հասել է 2,2 մլն.-ի: Այս մասին հաղորդել այսօր կառավարության նիստում Զբաղվածության դաշնակցային ծառայության ղեկավար Ֆեոդոր Պրոկոպովը: Պաշտոնապես արձանագրված գործազրկության մակարդակը, նրա ասելով, 1994 թ. սկզբի դրությամբ 1,1 տոկոսից աճել է մինչեւ 2,7 տոկոս 1995 թ. հունիսի սկզբի դրությամբ: Սակայն, հաշվի առնելով արտադրություններում ոչ լրիվ զբաղված անձանց, Ռուսաստանում գործազրկության ընդհանուր ցուցանիշը կազմում է 10,1 մլն. մարդ, այսինքն տնտեսապես գործուն բնակչության 13,5 տոկոսը, որը 6,5 անգամ գերազանցում է գործազրկության պաշտոնական մակարդակը:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
ՀՈՂԱՄԱՍ-ԱՅԳԻ
500 ք/մ տարածությամբ, Զորաղբյուրի 2-րդ զանգվածում: Զանգահարել
58-18-41
հեռախոսահամարով:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
մեկ հարկանի 100 ք/մ բնակելի տարածքով սեփական տուն Զորաղբյուր գյուղում, լավ վերանորոգված: Ունի բոլոր օժանդակ հարմարությունները՝ 750 ք/մ հողամաս, ավտոտնակ, լողավազան, 2 նկուղ, մշտական ջուր ու գազ: Զանգահարել 25.02.96, 55.00.04 հեռախոսներով:

ԵՐԵՎԱՆ

Արգելվում է բենզինի վաճառքը ցիստեռններից

Երեկվա նիստում Երքաղգործկոմը որոշում ընդունեց Մյասնիկյան պողոտայում բենզալցակայան մասնավոր կրպակներից, ինչպես նաեւ մայրաքաղաքում ընդհանրապես բաքերից (ցիստեռններից) բենզինի վաճառքը արգելելու մասին: Նախկինում տրված թույլտվությունները չեղյալ են համարվում: Որոշումը կայացվել է ելնելով փողոցի անվտանգության շահերից:

Դավիթաշենում վերջին 4 օրերին խիստ վատացել է ջրամատակարարումը, որի համար քաղգործկոմը ներողություն է խնդրում բնակչությունից: Միաժամանակ համապատասխան հանձնարարականներ են տրվել ջրմուղ կոյուղու ձեռնարկությանը եւ Երքաղէլցանցին բարելավել վիճակը:

Նախորդ նիստում քննության էր առնվել Խորհրդային շրջգործկոմի հաշվետվությունը. աշխատանքները գնահատվել են անբավարար:

Մշակույթի վարչության Դավթյանի անվան դրամատիկական թատրոնին ֆինանսական միջոցներ հատկացվեցին «Ռոմեո եւ Ջուլիետ»-ը բեմադրելու համար:

Յ. Ս.

ՀԱՄԱՌՈՏ

«Հայաստան» փողոց Ֆրանսիայի Գրենոբլ քաղաքում

Ֆրանսիայի Գրենոբլ քաղաքի փողոցներից մեկը վերանվանվել է «Հայաստան», տեղեկացնում է «Ամերիկայի ձայնը»: Հակառակ հորդացող տեղատարափ անձրեւի, փողոցի անվանակոչության հանդիսությանը ներկա են եղել մեծ թվով մարդիկ, նաեւ պատգամավորներ, քաղաքապետի առաջին օգնականը եւ ուրիշներ: Բացման արարողության ժամանակ պատգամավոր Պիեռ Գասկոնն ասել է, թե, ընդունելով փողոցը «Հայաստան» վերանվանելու առաջարկը, Գրենոբլի ղեկավարությունը որոշել է այսպիսով հավերժացնել անունը մի երկրի, որը չնայած հաճախ է ավերվել, իսկ ժողովուրդը հաճախ է կոտորվել, այնուամենայնիվ միշտ մնացել է կանգուն՝ շնորհիվ հավատալու կամքի: Շնորհակալության խոսք է ասել հայ մշակույթի տան տնօրեն Սուրեն Աղեկյանը, որը հայ ժողովրդի համար գնահատանք է նկատել փողոցի «Հայաստան» անվանումը, մի ժողովրդի, որի համար պատմության բոլոր շրջաններում Ֆրանսիան եղել է մոտ:

Արմենպրես

Վերջին մեկ տարում ԴԱՎ-ով հիվանդների թիվը ավելացել է 19 տոկոսով

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության համաձայն, մեկ տարվա ընթացքում ԴԱՎ-ով հիվանդների թիվը ավելացել է 19 տոկոսով: Պաշտոնական թիվը 1 169 811 է, բայց հաստատվել է, որ իրական թիվը հասնում է շուրջ 4,5 մլն, որի 70 տոկոսը պատկանում է Աֆրիկային, իսկ 7 տոկոսը՝ Միացյալ Նահանգներին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ
ՉՎԱՑՈՒՑԱԿ
1995 թվականի հուլիսի 15-ից սկսյալ
Զվարթնոց

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	Ժաման.	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	Ժաման.
1------	ՏՈՒ-134	07.20	09.20	R3 341	ԱԹԵՆՔ	R3342	10.20	15.45
----5--	ՏՈՒ-134	11.00	13.00	R3 343	ԱԹԵՆՔ	R3 344	13.55	17.55
-2---6-	ՏՈՒ-154	05.15	08.00	R3 151	ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ	R3 152	16.45	23.15
1---5--	ՏՈՒ-134	08.20	11.25	R3 7117	ԱՇԳԱԲԱԴ	R3 7118	12.25	13.45
-2-----	ՏՈՒ-134	10.55	12.00	R3 345	ԲԵՅՐՈՒԹ	R3 346	14.00	16.55
----5--	ՏՈՒ-154	08.40	10.00	R3 401	ԲՈՒՐԳԱՍ	R3 402	12.00	15.20
-2--5--	ՏՈՒ-154	10.00	13.10	R3 311	ԴՈՒԲԱՅ	R3 312	20.00	23.10
-2-----	ՏՈՒ-154	14.10	19.30	R3 7095	ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ	R3 7096	21.30	23.05
--3---7	ՏՈՒ-134	08.00	10.15	R3 301	ԹԵՀՐԱՆ	R3 302	11.45	13.41
-----6-	ՏՈՒ-134	18.50	20.15	R3 815	ԽԱՐԿՈՎ	R3 816	22.15	01.20*
1234567	ՏՈՒ-134	13.55	15.05	R3 7145	ՄԻՆ.-ՎՈԴԻ	R3 7146	17.05	18.15
------7	ՏՈՒ-154	12.10	14.15	R3 7225	ՄԻՆՍԿ	R3 7226	16.15	20.25
1234567	ՏՈՒ-154	07.40	10.25	R3 910	ՄՈՍԿՎԱ	R3 909	12.05	14.30
-2--567	ՏՈՒ-154	14.55	17.40	R3 894	ՄՈՍԿՎԱ	R3 893	19.25	21.50
--3--6-	ՏՈՒ-154	10.20	19.45	R3 7091	ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ	R3 7092	22.45	02.55*
-2-4-6-	ՏՈՒ-134	10.50	12.35	R3 7207	ՌՈՍՏՈՎ	R3 7208	15.00	16.45
1------	ՏՈՒ-134	07.20	11.00	R3 341	ՍԱԼՈՆԻԿ	R3 342	11.55	15.45
-----6-	ՏՈՒ-134	12.40	14.40	R3 835	ՍԻՄՖԵՐՈՊՈԼ	R3 836	16.15	18.10
1234567	ՏՈՒ-134	07.30	08.45	R3 7167	ՍՈՉԻ	R3 7168	10.45	12.00
1------	ՏՈՒ-134	13.30	15.40	R3 405	ՍՈՖԻԱ	R3 406	17.40	21.30
---4---	ԻԼ-86	07.15	10.00	R3 101	ՓԱՐԻԶ	R3 102	19.00	01.30*
1------	ՏՈՒ-134	18.20	20.00	R3 825	ՕԴԵՍԱ	R3 826	21.30	00.50*

* ժամանումը/մեկնումը հաջորդ օրը:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք "Զվարթնոց" օդանավակայան

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1904. Տպաքանակը՝ 7000. Ստորագրված է տպագրության՝ 21. 07. 1995. Գինը՝ 40 դրամ

digitised by A.R.A.R.@